БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 117 (6552)
ИЮНИИН 14
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Республикын аймагуудта хабарай тарилгын ба пар хахалалгын ябаса тухай (1-дэхи нюур).

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР (1-дэхи нюур).

Украинын КП-гэй ЦК-гэй пленум (1-дэхи нюур).

ИЮНИИН 5-ҺАА ИЮЛИИН 5 БОЛОТОР—БАРИЛГЫН ҺАРА (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: **С. Дашиев.** — Модошодой дунда политическэ хүдэлмэри һайжаруулха (2-дохи нюур).

Коммунистическэ парти—советскэ арадай залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн мүн* (2—3—4-дэхи нюурнуудта).

ХОНИНОЙ НООҺО ХАЙШАЛАЛГЫЕ ТҮРГЭДХЭХЭ (3-дахи нюур).

Е. Бонанни. — Хүдөө ажал тухай ном, журналнуудые захигты! (3-дахи нюур).

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД (3-дахи нюур).

А. Булгатов. — Курорт «Аршан» (4-дэхи нюур).

А. Игумнов. — РСФСР-эй түрүү һууриин түлөө (4-дэхи нюур).

Корейдэхи событинууд (4-дэхи нюур).

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүд тушаа (4-дэхи нюур).

Хүдөөгэй коммунистнуудай эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездээр баталагдаһан партиин шэнэ Уставаар эхин партийна организацинуудай урда иимэ зорилгонууд табигдана. Партийна уряанууд ба шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула олониитын дунда агитационно ба эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха; шэнэ гэшүүдые партида абаха, тэдэниие политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ; райкомой практическа хүдэлмэридэнь туһаламжа үзүүлхэ, үйлэдбэриин түсэб дүүргэхын, ажалай журам бэхижүүлхын ба социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхын тула олониитые элсүүлхэ; эмхи журамгүй ябадалтай, хэрэгтэ эзэн бэшээр хандаха ябадалтай тэмсэхэ, ажалшадай культурно-байдалай условиие һайжаруулха тухайда анхарал оролдолго гаргаха; шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлхэ, дутуу дундануудта эбсэшэгүйгөөр хандадаг байхаар коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, ороной экономическа ба политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаха. Тэрээнһээ гадна, предприятиин администрациин ажал-ябуулгые хинаха эрхэ совхозуудай, колхозуудай ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудта КПСС-эй Уставаар үгтэһэн байха юм.

Партиин Уставаар эхин партийна организацинуудай урда табигдаһан эдэ зорилгонууд ба хинаха эрхэ болбол тэдээнэй ажал-ябуулгын дайшалхы программань болоно, эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр ажаллаха арга боломжо хүдөөгэй коммунистнуудта олгоно.

Уставаар табигдаһан эдэ зорилгонуудаа, үргэн эрхээ манай республикын хүдөөгэй олон тоото эхин парторганизацинууд бүрин түгэсөөр дүүргэнэ ба хэрэглэнэ.

Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эхин парторганизаци үсөөхэншье гэшүүдтэй һаа, хүсэ шадабари ехэтэй парторганизаци юм. Юундэ тиимэб гэхэдэ, тус парторганизаци, илангаяа тэрээнэй секретарь нүхэр Цыбикжапов коммунистнуудаа политическэ талаарнь хатуужуулха тухайда, тэдээнэй идейно-политическэ ургалта тухайда, политическэ ба үйлэдбэриинь эдэбхиие үргэхэ тухайда анхаралаа ехээр табидаг.

Энэ парторганизациин гэшүүд бултадаа һуралсадаг. Эндэхи коммунистнууд саг үргэлжын гү, али саг зуурын партийна даалгабаринуудые бултадаа дүүргэдэг. Тус парторганизацида партийна суглаанууд шухала шухала политическэ болон ажахын перспективнэ, холын хараата асуудалнуудаар, һайн бэлэдхэлтэйгээр, эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэдэг. Суглаае бэлэдхэлгэдэ, суглаан дээрэшье, суглаанай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ эмхидхэхэдэшье коммунистнууд бултадаа, мүн олон тоото эдэбхитэд хабаадуулагдадаг, тиигэжэ партийна организаци партийнабэшэ эдэбхитэдые хүмүүжүүлдэг, тэдээндэ түшэглэдэг юм.

Политическэ һуралсал, партийна даалгабари, суглаануудые һайнаар үнгэргэлгэдэ ба тэдээнэй шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлгые эмхидхэлгэдэ партийна ба партийнабэшэ хүнүүдые олоор хабаадуулга коммунистнуудай эдэбхи үүсхэлые улам дээшэнь үргэнэ, колхозой ажабайдалда тэдээнэй үүргые ба нүлөөе ехэ болгоно.

Зарим аймагуудта, тусгаарлабал, Кяхтын аймагта, колхозуудай партийна организацинууд ажахын хэрэгтэ тон багаар нүлөөлдэг. Юуб гэхэдэ, тэндэхи парторганизацинуудай нилээд олониинь үсөөн гэшүүдтэй, тиимэһээ ажахын бүхы һалбаринуудые хиналта доро абажа шададаггүй. Жэшээлхэдэ, Усть-Киранай сомоной «Большевик», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинууд тон үсөөн коммунистнуудһаа бүридэнэ. Тиимэһээ, тэдэнь колхозно ажал хэрэгтэ багаар нүлөөлнэ, перспективнэ, холын хараата асуудалнуудые шиидхэлгэдэ колхозуудайнгаа правленинүүдэй болон олонниитэ колхозниигуудай анхаралые хандуулнагүй. Эгээл тиимэ дээрэһээ тэдэ колхозууд мүнөө болотор олон һалбаритай, олзо ехэтэй ажахынууд боложо шадаагүй. Эгээл тиимэ дээрэһээ адуу малайнь үүлтэр, ашаг шэмэнь биратай һайжарнагүй, эдэ колхозуудта элдэб барилганууд: клуб, правлени, больница, үхибүүдэй ясли, гостиница, гараж, складууд, малай типовой байранууд гэхэ мэтэ баригданагүй, тэдэнэр аяар мүнөө болотор түбхинэн һууриижаһан колхозно центргүй, радио болон электричествогүй, эндэ механизаци тон муугаар хэгдэнэ. Тингээд, тус колхозуудай парторганизацинуудшье, партиин Кяхтын айкомшье иимэ тулюур байдалые хараад хамаагүй, һанаа амар һуулсажа байха юм.

Хүдөөгэй, колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй эхин парторганизацинуудай эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ ябадал партийно-политическэ болон партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайнаар, үргэн далайсатайгаар табиһанһаа сэхэ дулдыдаха юм. Яахадааб гэхэдэ, политическэ ба эмхидхэлэй хүдэлмэридэ коммунистнуудые улам ехээр хабаадуулха бүри, тэдээнэй эдэбхи хэшээл, тэдээнэй политическэ мэдэрэл бүри дээшээ болодог, арад зоноо дахуулан, тэдэниие ажахын ба политическэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хүтэлхэ мохошогүй хатуу зориг хүсэл коммунистнуудай оюун мэдэрэлдэ түрэдэг.

Мүнөө республикын колхозууд, МТС-үүд зунай ажалай тон харюусалгатай үедэ ерээд ябана. Үбһэ хуряалга эхилтэр, үйлэдбэриин ба малай байрануудые барижа бараглан дүүргэхэ, таряа хуряалга эхилтэр үбһэ тэжээл бэлэдхэлые бараглан дүүргэхэ хэрэгтэй. Колхоз болон МТС-үүдэй парторганизацинуудай улам эдэбхитэйгээр, улам үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилхэ бүринь, ажахын эдэ зорилгонууд улам амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байна.

Республикын аймагуудта хабарай тарилгын ба пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй министерствын 1953 оной июниин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Бүхы яровой культурануудые тарилга	Хартаабха тарилга	Овощнуудые тарилга	Тэжээлэй корнеплодуудые тарилга	Пар хахалалга
Кабанскын	95,5	97,3	68,2	109,0	82,1
Б-Кударын	91,3	100,0	86,9	100,0	82,3
Бичурын	89,5	89,5	30,0	90,5	75,3
Баргажанай	89,0	93,3	37,3	92,7	74,4
Прибайкальска	88,3	98,9	26,2	81,7	61,8
Мухаршэбэрэй	88,2	100,0	35,6	90,0	93,6
Тарбагатайн	87,7	100,9	32,4	107,3	72,9
Заиграйн	86,4	100,0	32,3	82,7	73,3
Яруунын	85,9	100,0	33,3	102,0	101,6
Түнхэнэй	86,0	88,7	59,2	83,3	88,7
Хэжэнгын	84,3	98,9	33,8	101,2	98,6
Хориин	83,9	91,6	34,7	95,0	89,1
Иволгын	82,7	100,0	32,6	88,3	100,7
Курумканай	82,6	98,5	38,3	36,7	77,8
Закаменай	82,3	81,2	30,0	88,5	61,6
Кударын	80,9	94,7	12,5	93,0	53,1
Кяхтын	77,4	102,7	24,0	110,9	68,8
Ториин	72,9	70,0	40,0	58,0	59,0
Зэдын	69,4	107,9	16,7	100,4	84,7
Сэлэнгын	67,3	83,1	35,3	99,2	76,1
Х-Байгалай	64,1	4,7	5,0	—	—
Баунтын	37,7	32,9	26,7	36,0	—

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаба

Һаяхан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Лобсанов республикын 30 жэлэй ойтой дашарамдуулан шагнагдаһан ехэ бүлэг хүдэлмэрилэгшэдтэ шагналнуудыень барюулба.

БМАССР-эй арадай артистын нэрээргэ олгоһон грамота бурят театрын главна режиссер нүхэр Ц. Шагжинда, БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагшын нэрээргэ олгоһон грамотанууд кинооператор нүхэр О. В. Зеккидэ, бурят театрын уранзураагша нүхэр Б. Б. Чернутовта, БМАССР-эй габьяата артистын хүндэтэ нэрээргэ олгоһон грамотанууд бурят театрын артист нүхэр Д. Д. Дондуковто, гүрэнэй филармониин артистнууд нүхэд А. Ф. Зонхоевто, Ц. Л. Хобарковто, гүрэнэй оперо ба баледэй театрын артистнууд нүхэд Т. С. Карпов, Кириченко,ород драмын театрын артистнууд нүхэд М. И. Лермо, Д. Ф. Терентюк гэгшэдтэ ба бусадта барюулагдаһан байна.

БМАССР-эй габьяата багша гэһэн хүндэтэ нэрээргэ олгоһон грамота Улан-Удын Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин һуралсалай таһагые даагша М. М. Засориндо барюулагдаа.

Мүн БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотанууд Бурят-Монголой советскэ композиторнуудай союзай түрүүлэгшэ Д. Д. Аюшеевтэ, поэт Д. З. Жалсараевта, гүрэнэйород драмын режиссер Моревто ба бусадта барюулагдаһан байна.

Удаань, нүхэр Лобсанов шагналда хүртэһэн нүхэдые халуунаар амаршалаад, саашадаа ажалдаа бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсэбэ.

Н. Павлов.

Пар хахалха түсэбөө дүүргэбэ

Закаменай аймагай «1-ое Мая» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Гончиков) хабарай пар хахалха түсэбөө агротехническэ болзор соонь дүүргэбэ.

Июниин 7-ной байдалаар тус колхоз 338 гектар газар хахалһан байна.

Д. Найданов.

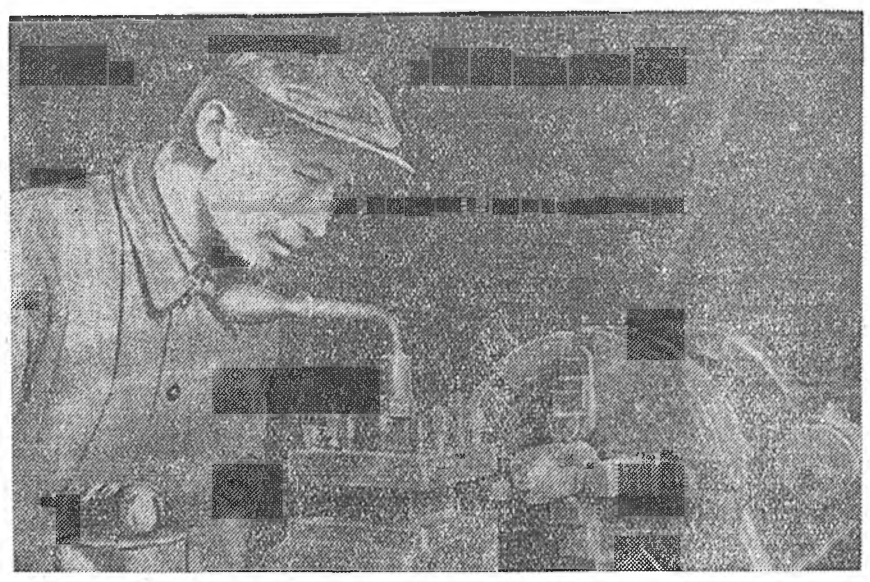

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой механик Дашицырен Цыбикдоржиев колхозой ажахые механизацилхын талаар ехэ хүдэлмэри хэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Цыбикдоржиев токарна станогто хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Ажалшадай депутадуудай аймагуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар

Республикын ажалшадай депутадуудай аймагуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэнэрэй семинар БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ һаяхан болобо.

Семинарта хабаадагшад иимэ темэнүүдээр лекцинүүдые шагнаа гэбэл: экономическа хүгжэлтын хуули ёһонуудай объективнэ шэнжэ тухай И. В. Сталинай һургаал; социализмһаа коммунизмда оролгын даб дээрэхи гол условинууд тухай И. В. Сталинай һургаал; газартаряалангай талаар агробиологическа наукын шэнэ туйлалтанууд; табадахи табанжэлэй түсэб хадаа социализмһаа коммунизм тээшэ СССР-эй хүгжэхэ зам дээрэхи шэнэ ехэ алхам мүн; Соведүүдэй эмхидхэлэй-олониитын хүдэлмэриие саашаданъ һайжаруулха хэмжээнүүд тухай; БМАССР-эй колхозуудта малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ арганууд; колхозуудта сабшалан ба бэлшээринүүдые һайжаруулга тухай.

Тэрээнһээ гадна, КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ талаар советскэ органуудай зорилгонууд тухай, ажахын ба культурна байгуулалтые, финансова хүдэлмэриие хүтэлбэрилгэ тухай, социалистическэ хуули ёһые сахилга тухай элидхэлнүүд семинарта хабаадагшадта хэгдэбэ.

Министрнүүдэй Соведэй ба Верховно Соведэй Президиумэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, вузуудай багшанар, КПСС-эй обкомой лекторнууд, прокуратурын хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые хэбэ.

ЭРХИМ ЗАГАҺАШАД

Загаһа барилгын түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, Баргажанай аймагай загаһа барилгын ажалтай колхозууд ехэхэн амжалтануудые туйлаба. Тус аймагай колхозууд үшөө майн 30-да республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ хахад жэлэйнгээ даалгабари дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэһэн байна. Ингэжэ Баргажанай аймагай загаһашад нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 7000 пүүд загаһа гүрэндөө үлүү ехээр үгэһэн байха юм.

Мүрысөөндэ илангаяа Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь А. И. Кирпичев) һайн жэшээ харуулна. Энэ колхоз 1953 оной түрүүшын кварталай дүнгүүдээр бүхэсоюзна шанда хүртэһэн байна. Нүхэд В. Пилюгинэй ба И. Кирпичевэй хүтэлбэрилдэг загаһа барилгын бригаданууд ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлээ.

И. Артюнин.

Украинын КП-гэй ЦК-гэй пленум

КИЕВ, июниин 12. (ТАСС). Һаяхан Украинын КП-гэй ЦК-гэй пленум болоо. Пленум хадаа политическэ хүдэлмэридэ, мүн ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилгэдэ байһан дутагдалнууд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ.

Украинын баруун областьнуудые Украинын КП-гэй ЦК-гэй ба УССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилжэ байһые пленум мэдэрбэ.

Украинын КП-гэй ЦК-гэй Бюро ба ЦК-гэй секретарь нүхэр Мельников өөрынгөө практическа хүдэлмэридэ манай партиин ленинско-сталинска национальна политикые хазагайруулаа, энэ хазагайруулга хадаа Украинын баруун областьнуудта партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ хүдэлмэрилэгшэдые гол түлэб УССР-эй бусад областьнуудһаа дэбжүүлэн томилһон буруу практика, мүн баруун украинска вузуудта ном заалгые ород хэлэн дээрэ бодото дээрэнь оруулһан ябадал болоно гэжэ пленум тэмдэглэбэ.

Украинын баруун областьнуудта колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ үзэгдэһэн ехэ алдуунуудые пленум элирүүлээ.

Украинын КП-гэй ЦК-гэй пленум хадаа политическэ хүдэлмэриие шангадхаха, ленинско-сталинска национальна политикые эрид шууд бэелүүлхэ, ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилгэдэ байһан дутагдалнуудые зайсуулха талаар бодото хэмжээнүүдые хараалба.

Украинын КП-гэй ЦК-гэй пленум эмхидхэлэй шиидхэбэринүүдые абаба.

Кадрнуудые шэлэн табиха ба партиин национальна политикые ябуулха хэрэгтэ ехэ алдуунуудые гаргаһан, хүтэлбэрилгые хангаагүй байһан нүхэр Л. Г. Мельниковые Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретариин тушаалһаа, ЦК-гэй Бюрогой составһаа пленум гаргаһан байна.

Пленум хадаа нүхэр А. И. Кириченкые Украинын КП-гэй ЦК-гэй хоёрдохи секретариин уялгануудһаа сүлөөлөөд, Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретаряар һунгаба.

Пленум УССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр А. Е. Корнейчугые Украинын КП-гэй ЦК-гэй Бюрогой гэшүүнээр һунгаба.

ИЮНИИН 5-һаа ИЮЛИИН 5 БОЛОТОР—БАРИЛГЫН ҺАРА

Малаа дулаан байраар хангая

ЗАИГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Колхозно ниитын адуу малда типовой дулаан байрануудые бариха гээшэ малажалые амжалтатайгаар хүгжөөлгэдэ угаа ехэ удхашанартай. Типовой дулаан байрануудые барингүйгөөр үнеэдһээ һү ехээр һаахын, хонидһоо нооһо ехээр хайшалхын, малай амидын шэгнүүрые дээшэлүүлхын ба тобир тарганаар ондо оруулхын аргагүй. Энээниие һайн мэдэһэн Заиграйн аймагай түрүү колхозууд барилгын хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Тэдэнэр июниин 5-һаа хойшо соносхогдоһон барилгын һара соо хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, барилгын темпые эрид хурдадхаһан байха юм.

Жэшээлхэдэ, Ново-Брянска сельсоведэй Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Матвеев) барилгын хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Тус колхоздо нүхэр Лихобабинай хүтэлбэри доро 64 барилгашад хүдэлмэрилнэ. Тэрэшэлэн 12 мори тэргэ, 1 автомашина энэ хүдэлмэридэ табигданхай. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз мүнөө 170 гахайн, 600 хониной байха нэгэ нэгэ байрануудые, 400 тонно таряа хадагалха склад, 300 квадратна метр талмайтай хушалтатай ток, овощехранилищи, нүүжэ ерэгшэдтэ байрын 6 гэр барижа эхилэнхэй. Барилгын һарын турша соо гахайн ба хониной байранууд баригдажа дүүргэгдэхэ юм. Эдэ барилгануудые хэхын тула 3000 кубометр модон бэлэдхэгдэһэн байгаа. Пилорама һайнаар хүдэлмэрилжэ, 500 кубометр модо хюрөөдөө. Барилгашадай дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Тиихэдэ Дээдэ-Илькын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Ботов, барилгын бригадын бригадир нүхэр Зубакин) барилга дээрэ 48 хүн, 10 морин, 1 автомашина хүдэлмэрилнэ. Энэ колхоздо 1000 тахяагай, 1000 дальбараагай, 500 хониной байха нэгэ нэгэ байранууд, нүүжэ ерэгшэдэй байха 6 гэр баригдажа эхилэнхэй. Тахяагай ба дальбараануудай байранууд барилгын һара соо баригдажа дүүргэгдэхээр хараалагдана. Барилгада хэрэглэгдэхэ 1000 кубометр модон бэлэдхэгдэһэн ба 250 кубометр модон хюрөөдэгдэһэн байна. Үнэгэтэйн сельсоведэй Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Садовский, барилгын бригадын бригадир нүхэр Вильмас) 170 гахайн байра барилгые түгэсхэхөөр хараалан, барилгын һарые үнгэргэжэ байна. Үшөө 500 хониной байха байра баригдажа эхилээ. Эндэ 1200 кубометр барилгын модон бэлэдхэгдэһэн, 300 кубометр модон хюрөөдэгдэһэн байха юм.

Гэхэтэй хамта, аймагай колхозууд барандаа барилгын хүдэлмэриие иимэ һайнаар ябуулнагүй. Зарим колхозууд байра муутай дээрэһээ малаа жэл бүри олоорнь гарза хоролтодо оруулдаг, тураадаг байбашье, типовой дулаан байрануудые бариха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандадаг зандаа. Иимэ колхозуудай тоодо Дээдэ-Илькын сельсоведэй Молотовой (түрүүлэгшэнь Цыренжапов), Дээдэ-Талецкэ сельсоведэй Маленковой (түрүүлэгшэнь Аяндуев), Доодо-Курбын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь Сандаков) ба бусад колхозууд оролсоно. Эдэ колхозууд түсэбэй ёһоор малай 2—2 байрануудые бариха ёһотой аад, юушье хэжэ эхилээдүй гэхэдэ болохо. Маленковой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд барилга хэхэһээ байтагай нэгэ гонзогоршье модо бэлэдхээгүй, барилгын бригадануудышье эмхидхээгүй байха юм. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз трактораар хүдэлгэгдэхэ пилораматай аад, тэрэнээ ашагланагүй. Тиихэдэ Молотовой нэрэмжэтэ колхоз оройдоо 6 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада һаяхан эмхидхээд, мэнэ һая модо бэлэдхэлгэдэ гаргаһан байна. Тус колхоз ехэ мүнгөөр локомобиль худалдажа абаһан аад, гурбадахи жэлээ тодхоногүй, хээрэ газаа хэбтүүлһээр.

Иимэ байдалые яабашье тэсэшэгүй. Адуу малаа һайнаар үсхэбэрилхэеэ, тобир тарганаар ондо оруулхаяа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэеэ хүсэдэг юм һаа, эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд барилгын хүдэлмэриие эмхидхэхээр болоо. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Аяндуев, Сандаков, Цыренжапов гэгшэд малай типовой дулаан байрануудые бариха хүдэлмэриие дары эмхидхэжэ, гол түлэб энэ хүдэлмэри барилгын һара соо дүүргэхын тулада яаралтай хэмжээ абаха ёһотой.

А. Лошкомоев.

КОЛХОЗУУДҺАА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Ново-Заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз ниитынгээ малда типовой байра бариха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг.

Энэ колхоздо 35 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада хүдэлмэрилнэ. Бригадада 20 морид, хоёр автомашина үгтэнхэй. Мүн барилгын бүхы зэр зэмсэгүүдээр тус бригада хангагданхай. Мүнөө эндэ 76 тугалай багтаамжатай типовой байра, 80 хониной типовой байра, малай зунай сагта байха лагерна байра бодхоогдонхой.

А. Степанова.

* * *

Михайловска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (Закамен) энэ жэлдэ 1000 шубуунай байха 1 байра, тугалай—1, гахайн—1, хониной—1 байрануудые шэнээр бариха түсэбтэй юм. Энэ колхозой правлени жэлэй эхинһээ малай байра барилгын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулаа. Мүнөө барилгын хүдэлмэриин ябаса улам түргэдхэхын тулада колхозой правлени 20 хүнүүдые барилгада нэмээжэ томилоо.

Мүнөө энэ колхозой барилгашад тахяагай, гахайн байрануудые шэнээр барижа дүүргээд, тугалай, хониной байрануудые барижа байна. Малай байра барилгын һара соо эдэнэр тэдэ барилгаяа дүүргэхэ юм. Энээнтэй хамта эндэхи барилгашад малай хуушан байрануудые заһабарилалсана. Барилгашад Дондок Шагдуров, Юможап Цоктоев, Бадма Базаров болон бусад жэшээтэ һайнаар ажаллана.

Д. Доржиев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Модошодой дунда политическэ хүдэлмэри һайжаруулха

Ургажа байһан арадай ажахые шухала хэрэгтэй модоор дүүрэн хангаха хүсэлэнтэйгөөр манай республикын ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые энэ жэлэй эхээр абаһан юм.

Эдэ уялгануудаа дүүргэхын түлөө зарим леспромхозуудай партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд эмхидхэлэй ба политическэ нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Республикын ой модоной промышленностиин түрүү предприяти — Эрийскэ леспромхозой коллектив тон эдэбхитэй ажалаараа абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Мүнөө энэ коллективэй гэшүүд хахад жэлэйнгээ түсэбые майн 29-нэй үдэр дүүргээд, хоёрдохи хахад жэлэйнгээ түсэбөөр 10 мянга гаран кубометр һайн шанартай модо оронойнгоо шэнэ барилганuудта ябуулба.

Энэ леспромхозой коллектив иимэ амжалтануудые ябагаад туйлааб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ партийна эхин организаци модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэжэ шадаа. Модо бэлэдхэлэй участогуудта, бригадануудта энэ жэлэй эхилхэһээ хойшо 80 шахуу агитаторнууд модошодой дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байна.

Партийна организациин үүсхэлээр энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, техникые зүбөөр ашаглаха, ажалые һайнаар эмхидхэхэ тухай асуудалнууд партийна суглаанууд, үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ нэгэнтэбэнэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тодорхой шиидхэбэринүүд абтаа һэн.

Тиихэдэ Черемуховска леспромхоз урда жэлнүүдтэ «Бурмонголлес» трестын эгээн гээгдэнги предприятинуудай нэгэниинь байһан юм.

Тус леспромхозой коммунистнууд энэ жэлэй январь һарада болоһон партийна суглаан дээрээ предприятиингаа хүдэлмэри тухай асуудал табижа, леспромхозойнгоо, модо бэлэдхэлэй участогуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэриие эрид шүүмжэлжэ, бүхы дутуу дунданuудыень элирүүлэн гаргаа һэн. Леспромхозойнгоо гээгдэлые усадхаха тухай шухала хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан тодорхой тогтоол энэ суглаан дээрэ абаад, тэрээнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө лесоучастогуудта, цехүүдтэ болон бригадануудта эмхидхэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулһан байха юм.

Леспромхозой партийна организаци эгээн түрүүн модошодой ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, механизмуудые һайнаар ашаглаха талаар участогууд болон цехүүдтэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаа.

Леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Языков, Нарицин, Суслов, Савинов гэгшэд участогуудай ба цехүүдэй хүдэлмэриие өөһэдөө саг үргэлжэ хинан шалгадаг, тэдэнэртэ эмхидхэлэй ба техническэ туһаламжа үзүүлдэг, хүдэлмэришэдэй дунда элдэб шухала асуудалнуудаар элидхэлнүүдые ба хөөрэлдөөнүүдые хэдэг болоо.

Партийна, профсоюзна организацинуудай ба ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайнаар табижа шадаһанай ашаар Черемуховска леспромхоз мүнөө һараһаа һарада түсэбөө дүүргэдэг болоо. Үнгэрэгшэ табан һарын туршада энэ леспромхозой коллектив түсэбһөө гадуур 1100 кубометр модо бэлэдхэбэ.

Мүн иимэ баримтануудые олоорышье харуулжа болохо байна. Гэхэ зуура, манай республикын олохон леспромхозууд түсэбөө саг болзор соонь дүүргэжэ, һайн шанартай модо Эсэгэ оронойнгоо шэнэ барилганuудта таһалгаряагүйгөөр үгэхэ зорилгоо хангалтагүйгөөр дүүргэжэ тэмдэглүүлхэ хэрэгтэй.

Энэ жэлэй 5 һарын туршада «Бурмонголлес» трест бүхы дээрээ арадай ажахыда 220 мянга гаран кубометр модо эльгээгээгүй.

«Бурмонголлес» трестын предприятинууд оронойнгоо промышленностиин бүтээн гаргаһан баян техникээр һайнаар хангагданхай, инженерно-техническэ кадрнуудаар, мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдөөр дутамаггүй байна.

Теэд олон леспромхозууд ямар шалтагаанһаа гээгдэнэб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ бии байһан механизмуудаа дүүрэнээр ашаглаха, хүдэлмэришэдэй хүсые һайнаар эмхидхэжэ, тэдэнэрэй ажалайнь бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа хүсэд хандуулнагүй.

Энэ талаар Хориин леспромхозые абаад үзэе. Энэ леспромхоз модо бэлэдхэлгээр, таллуулгаар ба шэрэлгээр гүрэнэй түсэбые саг болзортонь дүүргэхэ бүхы арга боломжотой байха юм.

Гэбэшье, даалгагдаһан ажалдаа леспромхозой хүтэлбэрилэгшэдэй һулаар, ёһо тэдыгээр хандадаг тула энэ предприяти гүнзэгы гээгдэлдэ үни удаанай оронхой. Леспромхозой директор нүхэр Якищенок, тэрэниие политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Будаев гэгшэд предприятиингаа механизмуудые дүүрэн ашаглахын, хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө ямаршье хэмжээ абанагүй. Энээнһээ боложо, автомашинануудай үйлэдбэриин хүсэн эндэ миил 36 процент, тракторнуудай — оройдоо 29 процент ашаглагдана. Модо бэлэдхэл дээрэ ажаллажа байһан хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин бүтээсэ 70—75 процентһээ дээшэ гарадаггүй байна. Имагтал эдэ шалтагаануудһаа боложо, тус леспромхоз 5 һара соо аяар 26 мянган кубометр модо гүрэндэ үгэжэ шадабагүй.

Леспромхозой директорые политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Будаев, партийна организациин секретарь нүхэр Мижитов гэгшэд модо бэлэдхэлэй участогуудта хододоо ябажа, хүдэлмэришэдэй дунда политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэһээ байтагай, өөһэдөөшье тэдэнэрэй дунда элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые хэдэггүй.

Нүхэр Будаев модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эмхидхэжэ, модо бэлэдхэлэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ тэдэниие элсүүлхын оронд, өөрөө ажахын жэжэ асуудалнуудые шиидхэжэ сагаа барадаг юм. Участогуудта ябахадаа нүхэр Будаев хүдэлмэришэдэй болон мастернуудтай аятай һайнаар хөөрэлдэхын оронд захирал лэ ябажа байдаг заншалтай. Тэрэ хадаа леспромхозойнгоо партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинуудтай нигта холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ үшөө шаданагүй.

Мүн иимэрхүү ушар Хандагайн леспромхоздо үзэгдэнэ. Энэ предприятиин директор нүхэр Корягина, тэрэниие политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Григорьев гэгшэд модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгые тоодоггүй. Энэ ушарһаа эндэхи хүдэлмэришэдэй дунда ажалай журам нилээд һуларханхай. Лесоучастогуудта үдэр бүри шахуу 8—10 хүнүүд ажалдаа гарадаггүй, олон хүдэлмэришэд халаанайнгаа нормые дүүргэдэггүй байха юм.

«Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Шатилов, Шушиначев, Логушкин гэгшэд леспромхозуудта ябахадаа хүдэлмэришэдэй дунда политическэ асуудалнуудаар элидхэлнүүдые, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэггүй. Тэдэнэр ехэнхидээ леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй конторо соогуур уулзажа, тэдэнэртэ элдэб олон захиралтануудые үгөөд лэ бусадаг байха юм.

Манай республикын ой модоной промышленностиин гээгдэлые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Тиимэһээ, леспромхозуудай директорнуудые политическэ талаарнь орлогшонор, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинууд модошодой дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ, бүхы модошодой ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, механизмуудые гүйсэд дүүрэнээр ашаглуулха уялгатай.

Модошодой дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ леспромхозой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые, албахаагшадые, эдэбхитэй һайн хүдэлмэришэдые үргэнөөр хабаадалсуулха шухала.

Ой модоной промышленностиин хүгжэлтын хожомдожо ябаһые ойрын болзор соо усадхаха гэһэн Коммунистическэ партиин XIX съездын заабариие бэелүүлхэ хэрэгтэ республикын модошодой бүхы хүсэ шадалые элсүүлхэ гээшэ леспромхозуудай партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй тон харюусалгатай уялга мүн.

С. Дашиев.

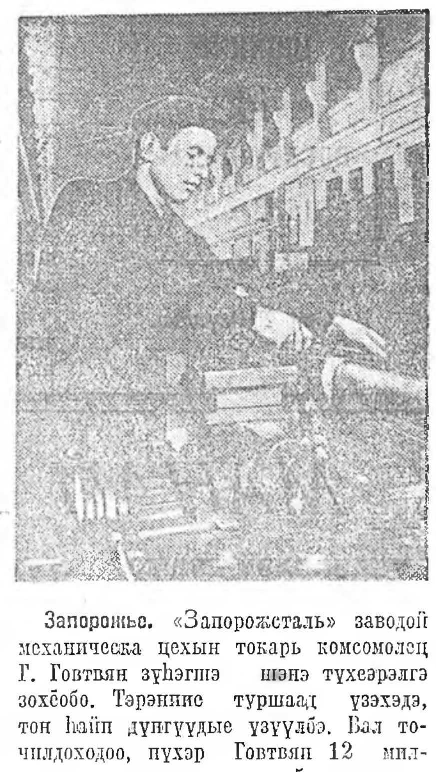

Запорожье. «Запорожсталь» заводой механическа цехын токарь комсомолец Г. Говтвян зүһэгэнэ шэнэ түхеэрэлгэ зохёобо. Тэрэниие туршаад үзэхэдэ, тон һайн дүнгүүдые үзүүлбэ. Бал толгойдохоор, нүхэр Говтвян 12 миллиметрын подача хэжэ, 5 миллиметр гүнзэгыгөөр зүһэбэ. Шэнэ түхеэрэлгэ хадаа детальнуудые хэхэ ябадалые 3—4 дахин түргэдхөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь Г. Говтвян хүдэлмэрилжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

УЛЬДЭРГЭ ТОСХОНОЙ КЛУБТА

Баруун Үльдэргэ тосхондохи хүдөөгэй клуб Яруунын аймагай эрхим клубуудай нэгэндэ тоологдодог юм. Энэ клуб һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Тэрээн соо партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдтэ зорюулагдаһан лозунг, плакат болон материалнууд байдаг. «Коммунизмын агууехэ барилганууд», «табанжэлэй түрүүшүүл» гэһэн фотомонтажууд клубта ерээшэдые мүн лэ һонирхуулна. Үдэшэндөө клубта хүнүүд хододоо олон байдаг. Эндэ ерээшэд шатар, даам табиха, биллиард наадаха, журнал болон элдэб һонирхолтой номуудые уншахаһаа гадна, концерт харадаг, элидхэл болон лекцинүүдые шагнадаг юм. 8 хүнһөө бүридэһэн клубай советэй гэшүүд хэхэ ажалаа хубаажа абаад, Молотовой нэрэмжэтэ ба «Коммунизм» колхозуудай гэшүүдэй дунда культурно-гэгээрэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулна. Жэшээлхэдэ, клубай советэй гэшүүд нүхэд Ц. Номтоев, Д. Будаев, Е. Модогоров, А. И. Черенов гэгшэд малажалай фермэнүүд болон таряанажалай бригадануудаар ябажа, элидхэл болон лекцинүүдые уншаһан байха юм. Тус кружогойхид хабарай тарилтын үедэ колхозуудай таряанажалай бригадануудаар ябажа, 3 дахин концерт харуулаа. Клубай дэргэдэхи 1500 гаран номтой библиотекэ мүн лэ муу бэшээр ажаллана. Эндэ мүнөө 250 гаран уншагшад тоологдоно. Эдэнэрэй олонхинь гол түлэб колхознигууд юм. Малай фермэнүүд болон бригаданuудта ажалладаг олон тоото колхознигуудые номоор хангахын тула эндэ дүрбэн нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэнхэй.

П. Содбоев.

НЮДЭ ДАЛДАЛЖА БАЙҺАНАЙ ХОЙШОЛОНГУУД

Энэ жэлдэ Курумканай аймагай колхозуудта малай һубайрһан ябадал олоор үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, аймагай колхозуудта 100 толгой адууһаа дунда зэргээр 27 унаган, 100 үнеэнһээ — 67 тугал, 100 хони ямааһаа 67 хурьга эшэгэн абтаһан байна. Энэ ушар юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнгэрһэн 1952 ондо малые ороондо оруулга хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэһэн байгаа. Илангаяа малажал ехэтэй Молотовой, Калининай ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта малай орооной кампани муугаар үнгэргэгдэһэн, энэ хүдэлмэри үнэндөө зүндэнь орхигдошоһон байгаа. Эдэ колхозуудта хонидые искусственна аргаар ороондо оруулха пунктнууд эмхидхэгдээгүй, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо орой эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэ пунктда шэлэгдэмэл һайн үүлтэрэй хусануud үсөөн һэн. Теэд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев, зоовет-участогые эрхилэгшэ нүхэр Распутин гэгшэд хонидые искусственна аргаар ороондо оруулха түсэбөө зуун процент дүүргээбди гэжэ аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагта мэдээ хүргэһэн байна. Харин тэрэ мэдээнь худал байжа, дээдэ органуудые мэхэлжэ байһаниинь мүнөөл түл абалгын дүүрэжэ байхада элирбэ. Эндэ эхэ хонид олоороо һубайрна, түрэһэн хурьгад племенной бэшэ, харин нютагай үүлтэрэй гарана. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, колхозой нютагай үүлтэрэй аяар 270 гаран хусанууд ба шэмхэгдээгүй хурьган хусанууд хонидтойгоо хамта ябуулагдажа иимэ юумэн болоо юм. Эдэ бүхы дутагдалнуудһаа боложо, тус колхоз 4000 гаран эхэ хонидойнгоо 1500-ень һубайруулаа, абаһан хурьгадынь үүлтэр муутай байшоо. Энэ колхоздо мүнөө хүдэлмэрилжэ байгаа техник-осеменаторнууд Будаев, Цыренов гэгшэд мэнэ һая, 2—3 жэлэй саада тээ малые һайнаар ороондо оруулһанайнгаа түлөө БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствоһээ шан абажа байдаг һэн. Теэд үнгэрһэн жэлдэ тэдэндэ хүдэлмэриин зохид услови байгуулагдаагүй, пунктнь орой нээгдэһэн байна. Хэрбээ тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй эдэ түрүү осеменаторнуудтаа һайн услови байгуулжа үгөөгүй һаань, энэ жэлдэ тохёолдоһон байдал ерэхэшье жэлдэ дабтагдажа болохонь.

Нёдондо хонидые ороондо оруулха хүдэлмэри муугаар ябуулһанай гэмээр Кировэй нэрэмжэтэ колхоз — 1500 хурьга, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз—1300, Калининай нэрэмжэтэ колхоз—900 хурьга дутуу абаа.

Хони үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада аймагай колхозууд ерэхэ намартаа 7000 гаран хони хэнзэлүүлхэ ёһотой. Энэ тоодо тэрэ һубайрһан олон хонидые мүнөө ороондо оруулаад, намар тээшээ хурьгалуулхада болоно. Теэд хони үсхэбэрилхэ 1953 онойнгоо түсэбые арайхан гэжэ 70—80 процент дүүргэһэн Молотовой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд искусственно-үрэжүүлгынгээ пунктнуудые мүнөө хүрэтэр нээгээгүй байһаар.

Тиихэдэ үнеэдые ороондо оруулга аймагай олонхи колхозуудта бүришье муугаар ябуулагдана. Һүүлэй мэдээгээр аймагай колхозуудта тугаллаһан үнеэдэй оройдоо 30 процентнь ороондо оруулагдаа. Энэ хүдэлмэридэ зохихо анхарал хандуулагданагүй. Ленинэй, Кировэй, Кагановичын нэрэмжэтэ болон бусад зарим колхозуудта зайлда ороһон үнеэдэй тоо бүридхэл хэгдэнэгүй. Эдэ колхозуудта энэ жэл гараһан тугалнуудай ямар үүлтэрэйень илгаруулхын аргагүй. Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, искусственно-үрэжүүлгын пунктнуудай удхашанар тоогдоногүй, харин нютагай муу үүлтэрэй бухануудтаа найдаһан байха юм. Энээнһээ шалтагаалжа, аймагай колхозуудта искусственно-үрэжүүлгын 5 пункт нээгдэхэ ёһотой байһан аад, мүнөө оройдоо нэгэниинь хүдэлмэрилнэ. Энээнэй эсэстэ Кировэй, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта 500 — 600 үнеэд түрэһэн аад, оройдоо 75—85 үнеэд ороондо оруулагдаһан байна.

Энэ тохёолдоһон ушар хадаа угаа аюултай болоод байна. Энэ шухала хэрэгэй муугаар ябуулагдажа байһые аймагай хүтэлбэрилэгшэд, илангаяа хүдөө ажахын таһаг һайнаар мэдэдэг. Зүгөөр шиидхэбэринүүдэй һайн һайн проектнүүдые зохёолгоһоо саашаа энэ хэрэг гаранагүй. Аймагай хүдөө ажахын олон тоото мэргэжэлтэд искусственно-үрэжүүлгын пунктнуудые нээхэ шухала байһан тухай заагаад лэ, ажалаа хизаарлана.

С. Тараскин, «Курумканский колхозник» газетын редактор.

Түрүү адуулгашан

Малые хүхэ ногооной үедэ һайнаар бэлшээжэ таргалуулха талаар Сэлэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой адуулгашан Раднажап Абидуев нёдондо даалгагдаһан 136 толгой үхэрөө 90 хоног соо адуулжа, сүүдхэ соо толгой бүриин амидын шэтнүүрые 700 граммаар нэмээһэн ба нэгэшье мал гарзалуулаагүй байха юм.

Үнгэрһэн жэлдэ нүхэр Абидуев 700 ажалта үдэр оложо, ехэхэн хэмжээнэй ороһо таряа ба мүнгэ абаһан, мүн ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ 1166 килограмм мяха ба 2 тугал абаһан байна. Тэрэнэй жэлэй олзо доходые мүнгэн дээрэ гаргахада 21600 түхэриг шахуу болоно.

Һаяхан малаа зунай бэлшээридэ таргахынгаа урда тээ нүхэр Абидуев колхоз дээрээ эмхидхэгдэһэн гурбан жэлэй зоотехническэ курсын 2-дохи жэлэй һуралсалые эрхимээр дүүргээ. Энэ жэлдэ малаа бүри һайнаар таргалуулхын түлөө тэрэ оролдожо байна.

А. Михайлов.

Коммунистическэ парти—советскэ арадай залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн мүн*)

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти манай агууехэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша, эмхидхэгшэ мүн. В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай байгуулһан манай парти ажал-ябуулгынгаа түрүүшын алхамуудһаа эхилэн, хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы марксистска парти ажалшадай интересүүдые үнэн сэхээр хамгаалагша хододоо байһан юм. Арад зондоо үнэн шударгыгаар алба хэжэ, манай парти олониитэдэ инагаар дурлагдадаг, тэдэнэй дунда угаа хүндэтэй болонхой. Хүдэлмэришэн ангида, манай арадта байдаг агууехэ, героическа бүхы юумые парти өөртөө шэнгээһэн байна. Арад зон коммунистнуудай партиие манай үеын оюун бодол, нэрэ түрэ ба үнэн мэдэрэл мүн гэжэ тоолодог.

Манай оронoй ажалшад Коммунистическэ партиин ударидалгаар ябажа, помещигүүдэй ба капиталистнуудай дарлалтые усадхаа, Советскэ засаг тогтоогоо, хүдэлмэришэн, таряашанай хүсэн түгэлдэр гүрэн тогтоогоо, дэлхэй дээрэ анха түрүүшын советскэ общество байгуулаа, мүнөө социализмһаа коммунизмда дамжан ороход ябадал бэелүүлжэ байна.

КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүд соо ажахын болон культурна байгуулалтын үргэн ехэ программа хараалагдаа, мүнөөнэй үедэ партиин бэелүүлхэ гол зорилгонууд тодорхойлогдоо. Эдэ зорилгонууд гэхэдэ, социализмһаа коммунизмда дамжан орожо, коммунистическэ общество байгуулха, обществын материальна ба культурна хэмжээе саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, обществын гэшүүдые интернационализмын ба бүхы оронуудай ажалшадтай ахадүүгэй барисаа тогтоолгын үзэлөөр хүмүүжүүлхэ, Советскэ Эхэ оронoо дайсадай агрессивнэ аашануудһаа улам эдэбхитэйгээр хамгаалгые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ хэрэг болоно.

Советскэ хүнүүдэй эгээн шухала интересүүдые хамгаалдаг, социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдадаг партиингаа политикые советскэ хүнүүд эдэбхитэйгээр дэмжэнэ. Коммунизмын түлөө хэһэн хэдэн арбаад жэлэй тэмсэл соогуур шалгагдаһан, партиин зохёоһон энэ политика арад зоной аша туһада шууд шангаар, хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэдэг байха юм.

I.

Коммунистическэ парти хадаа үзэл бодолойнгоо нэгэдэлээр, хүсэл зоригойнгоо ба хэрэг ябуулгынгаа нэгэдэлээр эмхидэн жагсаһан нэгэн адли үзэл бодолтоной-коммунистнуудай һайндуранай дайшалхы союз мүн. Дэлхэй дээрэ эгээн революционно Россиин пролетариадай гүн дундаһаа гараһан партиин зэргэдэ хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай эгээн тэсэмгэй шанга, эдэбхитэй хүнүүд нэгэдэнхэй. Үни удаан хэһэн революционно тэмсэл соогуур Коммунистическэ парти ургаһан, хатуужаһан ба бүхы арадай бодото вождь, хүтэлбэрилэгшэ болоһон байха юм.

Манай партиин хүсэниинь нэн түрүүндэ юуб гэхэдэ, парти хадаа бүхы ажал-ябуулгаяа эрхилхэдээ, түрүү революционно теориие хүтэлбэри болгодог. Тус теори партиин уг зорилгые эли тодо болгодог, илалтадаа этигэхэ этигэл найдабари олгодог, ямаршье оршон байдалые ойлгон мэдэжэ, түүхэдэ шэнэ зам харгынуудые оложо гаргаха шадабари партида олгодог. Марксистско-ленинскэ теори хадаа хүдэлмэришэн ангиин үндэһэн шухала интересүүдые научнаар харуулан хамгаална. Энэ теори болбол обществые революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгахын түлөө, коммунизмын түлөө тэмсэлдэнь партиин хүсэн түгэлдэр идейнэ зэбсэг болоно.

Марксистско-ленинскэ теоридо, объективнэ экономическа хуули ёһонуудые гүнзэгыгөөр мэдэхэ ябадалда түшэглэхэ зуураа, парти болбол түүхын шата бүхэндэ зүб, научна ёһоор үндэһэлэгдэһэн политика зохёодог. Энэ политикань обществын материальна ажабайдалай хүгжэлтын эрилтэнүүдые харуулдаг юм.

Марксизм-ленинизм хадаа шэнэ дүй дүршэлөөр, шэнэ эрдэм мэдэсээр хододоо баяжажа байдаг бодото, творческо наука мүн. Творческо марксизмын парти болохо Коммунистическэ партиин ажалябуулгын тон шухала онсо шэнжэнь —теори практика хоёрой хоорондоо таһаршагүй нигта холбоотой байдаг ушар мүн. Манай партиин бүхы түүхэнь бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байгаа марксизм-ленинизм мүн.

Өөһэдыгөө социалистическэ парти гэжэ нэрлэдэг байһан үсөөн бэшэ партинууд ниитын хүгжэлтын түүхэдэ мэдээжэ юм. Тэдэ партинууд үгөөрөө болоходоо социализмын түлөөбди гэдэг, теэд бодото хэрэг дээрээ буржуазиин аша туһын түлөө тэмсэжэ, хүдэлмэришэн ангиин интересүүдтэ урбадаг байгаа. Жэшээлхэдэ, II Интернационалай социал-демократическа партинууд тиимэ байһан юм. Имагтал коммунистнуудай парти марксизм-ленинизмын һургаалые нангинаар сахин хамгаалжа, хүгжөөн баяжуулжа байдаг, научна коммунизмын теориие бэелүүлхын түлөө эрид шууд тэмсэдэг байна. Коммунистнуудай партиин ажал-ябуулгада үгэ хэрэг хоёрынь хэзээдэшье алгасадаггүй юм.

Начетничество ба догматизм болбол марксистска наукада тон харша юм. Марксизмын тобшололнуудые, формулонуудые сээжэлдээд лэ, өөдэ уруугүй цитироболдэг болоол һаа, түрүү наукые шудалаа гээшэбди гэжэ һанадаг формалистнууд хадаа марксизмда дүтэрхи юумэ юушьегүй юм. Марксизм болбол общественнэ байдалай үзэгдэлнүүдые бодото һайнаар шэнжэлхэ, практикын табиһан асуудалнуудые шиидхэлгэдэ теориин тобшололнуудые творческоор хэрэглэжэ шадаха шадабари эридэг байха юм.

Революционно теори олониитэ зоной ухаан бодолдо нэбтэрэн ороо һаа, түгэлдэр хүсэтэй материальна хүсэн болодог байна. Коммунистическэ парти научна социализмые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдүүлжэ, манай оронoй ажалшадые бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудта асараа. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһан илалта, манай орон дотор социализм байгуулһан ябадал марксизм-ленинизмын идейнүүдэй илан мандаһые харуулна.

Арад зонтойгоо бата нигта барисаа холбоотой байдаг дээрэһээ Коммунистическэ парти илагдашагүй хүсэтэй юм. Парти хадаа олониитэ ажалшадтай нигта холбоотой, олониитэ зониие һургажа шадахаһаа гадна, олониитэһээ һургаал абажа, тэдэниие хүтэлбэрилжэ шададаг юм гэжэ манай партиин олон жэлдэ хэһэн бүхы ажал-ябуулгань эли тодоор харуулна.

Советскэ Союзай арадууд Россида байгаа бүхы партинуудые: помещигүүдэй партиие (черносотенецуудые), капиталистнуудай партиие (кадедууд), меньшевигүүдэй партиие (баруунай «социалистнууд»), социал-революционернүүдэй партиие (кулагуудые хамгаалагшад), коммунистнуудай партиие (хүдэлмэришэн ангиин партиие) шэнжэлжэ үзөө. Манай оронoй арадууд революционно тэмсэл соогуур ябажа, буржуазна бүхы партинуудые хаман хаяад, помещигүүдтэ эсэргүү, капиталистнуудта эсэргүү, арад зониие эрид шууд хамгаалдаг имагтал гансахан партиие —Коммунистическэ партиие шэлэһэн байна. Ажалшад коммунистнуудай партиие өөрынгөө түрэл парти, өөрынгөө шалгарһан хүтэлбэрилэгшэ, хүмүүжүүлэгшэ гэжэ тоолодог.

Материальна бүхы баялигуудые байгуулдаг ажалша ниитэ зон обществые зохёон байгуулха шиидхэхы хүсэн мүн, арад зон хадаа түүхые зохёон байгуулагша мүн гэһэн марксистска һургаалые парти өөрынгөө бүхы ажал-ябуулгын хүтэлбэри болгодог. Общественнэ хүгжэлтын түүхэ болбол материальна баялигуудые үйлэдбэрилэгшэдэй өөһэдынь түүхэ, ажалшадай түүхэ, арадуудай түүхэ мүн.

Партиин аша габьяань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа манай оронoй олон миллион ажалша ниитэ зониие ушар ёһо мэдэхэ үүсхэлтэ ажалда зоригжуулаа, мүлжэгшэдэй дарлалтада эсэргүү тэмсэл соогуур шэнэ, социалистическэ ажабайдал зохёохо үедэ ажалша ниитэ зониие эмхидхэн, нигта жагсаалтай болгоо, политическэ талаарнь хатуужуулаа. Ажалша ниитэ зон эдэбхи үүсхэлтэй түүхэтэ ажал бээ даагаад хэжэ шадахагүй хэбэртэйгээр хэлсэдэг байһан мухар һүзэгые советскэ арадай ажал хэрэгэй агууехэ туйлалтанууд үнэһэн тоборог болгон һалгаагаа. Тиимэ мухар һүзэгэй худал хуурмаг үгэнүүдые мүлжэгшэ ангинуудай идеологууд үниһөө хойшо тараадаг байгаа. Манай парти ажалшадые өөрынгөө хүсэ шадалда этигэжэ байхаар, өөрынгөө түүхэтэ үүргые мэдэржэ байхаар хүмүүжүүлдэг байгаа, хүмүүжүүлнэшье.

Ажалшадай авангард болохо Коммунистическэ партиин эмхитэй, нигта жагсаалтай, ушар ёһо мэдэдэг байхадань обществын хүгжэлтэдэ ажалшадай бэелүүлдэг шэнэдхэн байгуулагша үүргэнь хэмжээлэшэгүй ехэ болодог гэжэ түүхын дүй дүршэл һургана. Манай оронoй арадууд түүхэдэ гайхамшагта ехэ үүргэ хододоо дүүргэдэг байгаа, зүгөөр ажалшадые марксистско-ленинскэ партиин толгойлжо эхилһэнһээ хойшо арад зоной хүсэниинь хэмжээгүй ехэ болоһон байха юм. Арад зон агууехэ түүхэтэ хэрэгүүдые бэелүүлээ. Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй түрүү зэргэдэ ябажа байгаа геройарадые, байгуулагша-арадые тэдэ түүхэтэ хэрэгүүдынь алдаршуулхал ёһоороо алдаршуулаа.

Олониитэ арад зоной, революционно ангинуудай, партинуудай түүхэтэ ээлхэ үүргые научнаар үндэһэлэн харуулһан ябадал элдэб зүйлэнэй субъективнэ идеалистнуудта эсэргүү тон шанга сохилто болоһон байна. Тэдэ идеалистнууд болбол түүхые арад зон хэдэггүй, харин геройнууд хэдэг юм гэжэ һанадаг һэн. Обществын түрүү ангиин интересүүдые үнэн зүбөөр мэдэрэн хамгаалдаг лэ һаа, гайхам-

*) «КПСС—советскэ арадай залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн мүн» гэһэн темээр түгэсхэлэй заняти хэхэдэнь партийна гэгээрэлэй системын политһургуулинуудай ба кружогуудай пропагандистнуудта туһаламжа болгохоор.

ОНИНОЙ НООҺО ХАЙШАЛАЛГЫЕ ТҮРГЭДХЭХЭ

Үнэтэ сагаа үнгэргэжэ байна

онидой нооһыень гээлгэнгүй саг ортонь хайшалалга хадаа ноо- ехээр хайшалха хэрэгтэ ехэ- удхашанартай. Кяхтын аймагай м түрүү колхозууд, жэшээлхэ- Маленковой нэрэмжэтэ колхоз эдхэлэй бүхы хүдэлмэриие саг ор соонь дүүргээд, хонидойн- нооһые түлэг хайшалжа бай- Мүнөө 1000 гаран хонид хай- агдаад, нооһониинь бэлэдхэлэй ктнуудта тушаагдаа. Энэ кол- о гүрэнэй түрүүшын квитанци центнер нооһо тушааһанай ту- үгтөө. Нооһо хайшалалгые ме- изировалһэнэй ашаар хонинһоо нооһон хайшалагдана. Мүн Ле- эй нэрэмжэтэ колхоздо хони- нооһо хайшалалга муу бэшээр лагдана. Тус колхозой хонишод үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб 18 ентээр үлүүлэн дүүргэнхэй, мү- нооһо хайшалалгаар мүн лэ н амжалтануудые туйлана. Тэ- эр нютагай үүлтэрэй шэрүүн отой хонин бүриһөө дунда зэр- 3 килограммһаа доошо бэшэ о хайшална. Эндэ хонидой ноо- электрын хүсөөр хайшалагдана. колхоз мүн лэ гүрэндөө нооһо аажа захалаа.

үгөөр хонидой нооһо хайшалал- аймаг соо бүхы дээрээ хангал- йгөөр ябуулагдажа байна. Оло- колхозууд энэ хүдэлмэридэ ө шиидэжэ ороодүй байһаар. ангаяа Ворошиловай нэрэмжэтэ хоздо хонидой нооһо хайшалал- муугаар ябуулагдана. Энэ кол- до Кяхтын МТС-һээ үгтэһэн хо- ой нооһо хайшалалгын нэгэ ктроагрегат хүдэлмэришэдэй ду- аг байһан дээрэһээ миин хэбтэ- нэ. Эндэ 5 хоног соо оройдоо 60 хонид хайшалагдаа. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Осеев энэ хүдэлмэриие шамдуулхын тулада һаналаа табинагүй. Мүн Калининай нэрэмжэтэ колхоз нооһо хайшалха болзорые үнгэргэжэ байна. Энэ колхоздо тон үсөөхэн хонид гараар хайшалагдаа. Электрохайшалалгынгаа агрегадые юундэ хүдэлгэнэгүйбта?— гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Лазаревһаа асуухада: — «Энэ машинынтнай орёо нарин техникые шудалжа ядаад байнабди»,—гэжэ тэрэ харюусана. Нүхэр Лазарев «энэ машинын орёо нарин техникые шудалангүй» урдань юу бодожо байбаб?

Энэ колхоздо гүрэнэй үнэтэ машиные ашаглангүй миин хэбтүүлжэ байһан Погранична МТС, тэрэнэй директор нүхэр Зайцев юу бодоноб? Энэ агрегат МТС-эй усадьбаһаа оройдоо 400 метр зайтай газарта тодхогдонхой. МТС-эй олон тоото мэргэжэлтэдэй нэгэн тэндэ ошоодшье туһалалсаад, машиныень хүдэлгэлсөөд үгэмөөр байгаа.

Хонидой нооһон жэгдэржэ хөөрөөдүй гэжэ шалтаад, мүн Усть-Киранай сельсоведэй Сталинай, Больше-Лугска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ ба «Красное знамя» колхозууд нооһо хайшалалгые удаарууулжа байна.

Кяхтын ба Погранична МТС-эй директорнүүд нүхэд Далбаев, Зайцев гэгшэд нооһо хайшалалгын механизмуудаар дутамаггүй байбашье, харьяата колхозуудтаа энэ хүдэлмэриие шамдуулха тушаа хэмжээ абанагүй.

С. Киселев.

„Бай байһаар байжал байнабди...“

иитын хонидой нооһые гээлтэ олтодо оруулангүй, саг болзор- ь хайшалха гээшэ ажахын- итическэ шухала кампани мүн. э зуура, Иволгын аймагай «1-ое я» колхозой правлени энэ шуха- хүдэлмэриие мүнөө хүрэтэр эхи- дүй байһаар. Энэ ушарһаа бо- о мүнөө колхозой 900 гаран ид хайшалагдангүй нооһоёо гээ- ябана.

Колхозой правлени, тэрэнэй түлэгшэ нүхэр Астраханцев нёдонойнгоо алдуу дутууһаа зохихо полол хээгүй. Үнгэрһэн жэлдэ колхоз нарин нооһотой хонин иһөө 5 килограмм нооһо хай- хын орондо 2 килограмм 580 мм, нарибтар нооһотой хонинһоо илограммай орондо 2 килограмм грамм хайшалаа һэн. Мүн нютагай үүлтэрэй хонидһоо нооһо хайшалха түсэб холо дүүргэгдээгүй байтаа. Колхозой 27 ямаанһаа хөөбэр суглуулагдаагүй һэн.

Мүнөө колхозой кладовой соо хонинной нооһо хайшалалгын нэгэ шэнэ электроагрегат хэбтэнэ. Энэ агрегадаа юундэ хэрэглэнэгүйбта?— гэжэ нүхэр Астраханцевһаа асуухада—«Бидэнэр энэ хүдэлмэридэ үнинэй орохо байгаабди. Теэд МТС-һээ электрохайшалалгын нэгэ агрегат эльгээхэбди гэжэ найдуулһан дээрэһээнь бай байһаар байжа байнабди»,—гэжэ харюусана. Өөһэдтөө электрохайшалалгын агрегадтай байгаад тэрэнээ хүдэлгэжэ шадаагүй, түүбэрилэн гараар хайшалалга эмхидхэнэгүй, энэ ушарһаа хонидойнгоо нооһые гээлгэжэ байна.

С. Сагадаров.

Электрохайшалалгын агрегадай ашаар

КАБАНСК. (Телефоноор абта- . Мүнөө Кабанскын аймагай хозуудта хонидой нооһо хай- лалга түлэг дундаа ябажа бай- Маленковой, Калининай нэрэм- тэ колхозууд хонидойнгоо нооһо шалжа дүүргэхэнь ойротоо. Эдэ хозууд мүнөө тус бүридөө 10 ан центнер нооһо гүрэндэ тушаагаад байна. Энэ амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, эдэ колхозуудай хонидой нооһо хайшалжа байһан Темлюйскэ МТС-эй нүхэр Бурлаковой хүтэлбэрилдэг электрохайшалалгын агрегат эрхимээр хүдэлмэрилнэ.

Я. Вяткин.

Улан-Үдын фельдшерско-акушерскэ һургуулида гүрэнэй ба удаадахи класcуудта сролгын экзаменууд боложо байна. Һурагшадай һайн ба гүнзэгы мэдэрэлнүүдые экзаменуудай түрүүшын үдэрнүүд харуулба. Жэшээлхэдэ, тус һургуулиие мүнөө жэлдэ дүүргэжэ байгаа 94 хүнүүдһээ 78-ниинь «4» ба «5» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр түрүүшын экзаменуудаа бариба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хирургида һуралгын талаар 4-дэхи «Б» классta гүрэнэй экзамен боложо байна. Һурагша Лидия Карпукова харюусажа байна.

А. Мантаевай фото.

Хүдөө ажал тухай ном, журналнуудые захигты!

Хүдөө ажахын туйлалтануудые харуулһан газетэ болон журналнууд манай орон дотор нилээд олон хэблэгдэн гарана. Эдэ газетэдэ болон журналнуудые тараалга манай республикада тон хангалтагүйгөөр ябажа байна. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхознигуудай дунда газетэ, журналнуудые тараахын орондо, харин өөһэдөөшье захидаггүй байха юм. Бичурын аймагта хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Шепелев, Яснова, Дашиев, Хайдуков, Десятова, Будаев, Цыбикжапов, Жарников болон бусад олон хүнүүд хүдөө ажахын нэгэшье хэблэл захинагүй.

Заиграйн, Байкало-Кударын, Курумканай, Баунтын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн ба мүн бусадшье хэдэ хэдэн аймагуудай хүдөө ажахын олон мэргэжэлтэд газетэ, журналнуудые оройдоошье захинагүй.

1953 оной хоёрдохи хахадта удаадахи журналнуудые захилгада анхарал хандуулха шухала: «Агробиология», «Достижение науки и передового опыта в сельском хозяйстве», «Колхозное производство», «Коневодство», «Молочная промышленность», «Сельский строитель» болон бусад журналнууд.

Хүдөө ажахын хэблэлые колхозно эдэбхитэдэй болон хүдөөгэй интеллигенциин захихын тулада хэлхеэ-холбоошод болон хүдөө ажахын органууд колхоз, совхоз болон МТС-үүдэй партийна организацинуудтай хамта ехэ хүдэлмэри хэхэ уялгатай.

Е. Бонании.

Колхознигуудай уранһайханай самодеятельность

Закаменай аймагай Мыло-Бортын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой клубай дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин кружок бии. Эхин һургуулиие даагша нүхэр Цырендаши Сагаев энэ кружогые һайнаар хүтэлбэрилнэ. Кружогто хамта 16 хүн хабаадана. Эдэнэрэй хүсөөр жэлэй эхинһээ хойшо колхозой клубта 7 дахин, хүршэ болохо Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 1 удаа, малажалай фермэнүүдтэ 2 дахин, аймагай Культурын байшан соо 2 удаа концерт харуулагдаһан байна. Эдэнэрэй табиһан концертые колхозой болон аймагай ажалшад ехээр һонирхоно. Юуб гэхэдэ, эдэнэр концертдэ һайнаар бэлэдхэхын тула элдэб һонирхолтой танца, пьесэ, дуу, шүлэг, частушка гэхэ мэтые шэлэжэ абадаг юм.

Тиихэдэ колхозой зүжэгшэд концерт табиха элдэб хубсаһатай болонхой.

Уранһайханай самодеятельностиин кружогто колхозой, правлени, партийна болон комсомольско организацинууд бодото туһаламжа үзүүлнэ. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Аюр Цыбиков, парторганизациин секретарь нүхэр Буда Жамсаранов, колхозой комсорг нүхэр Ринчинханда Мункуева гэгшэд уранһайханайнгаа самодеятельностиин кружогой хүдэлмэриие улам һайжаруулхын түлөө саг үргэлжэ оролдоно, концертдэ бэлэдхэжэ байхадань тэдэнэй алдуу дутуунуудыень элирүүлэн, үнэтэ дурадхалнуудые оруулна. Тиихэдэ колхозой правлениин түрүүлэгшые орлогшо нүхэр Цыренжап Цыренов, правлениин гэшүүн, һаалишан нүхэр Ринчиндоржо Цыдыпова болон бусад концертдэ наадана.

Д. Доржиев.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Модонуудые харууһалха хэрэгтэй

Городууд болон хүдөө нютагуудые ногооруулха тухай ехэхэн анхарал хандуулагдана. Жэл бүри модонууд таригдажа, зунай үедэ манай городой үйлсэнүүд гоё һайхан болодог.

Һаяхан Смолиной үйлсээр (Кировэй нэрэмжэтэ ба Набережная үйлсэнүүдэй хоорондо) уляангирнууд таригдаһан байгаа. Теэд мүнөө эдэ модонууд харууһалагданагүй. Энэ үйлсээр үнеэд ба ямаануудай ябадаг дээрэһээ таригдаһан модонууд гэмтээгдэнэ.

Ажалшадай депутадуудай Городской районой Соведэй коммунальна ажахын таһаг таригдаһан модонуудые харууһалха хэрэгтэ анхаралаа хандуулха ёһотой.

Д. Степанов.

Спортивна хүдэлмэри хангалтагүй

Хэжэнгын аймагай колхозуудта «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна обществын эмхидхэгдэхэдэ, олохон колхознигууд обществын гэшүүд болоһон байгаа. Мүнөө тус обществын хүдэлмэри спортдо дуратай хүнүүдэй эрилтые хүсэд ханганагүй.

Чесанын сомоной «Коммунизм», Хэжэнгын сомоной «Манай ажал», Дээдэ-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудтахи һайндуранай спортивна обществонууд ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй. Эдэ колхозуудай залуушуул спортдо хабаадалсаха ехэ дуратай. Теэд, тус колхозуудта ядахын сагта волейболшье эмхидхэгдээгүй.

Аймсоведэй гүйсэдкомой физкультура ба спортын комитет «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна обществодо ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй, тэдэнэй хүдэлмэреэр һонирхоногүй.

Ч. Чимитов.

Кино үсөөн харуулагдана

Сэлэнгын аймагай Тохой гэжэ тосхоной 200 хүнэй һууритай клубта киноустановко тодхогдонхой, эндэ үдэшэ бүри кино харуулагдадаг байгаа юм.

Теэд, һүүлэй үедэ кино үсөөн харуулагдадаг болоо. Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, Главкинопрокадай Зэдын отделени тус киноустановкодо кинокартинануудые таһалдуулжа эльгээнэ. Заримдаа харуулһан картинаяа арбаад хоноод дахин эльгээдэг юм. Гадна, тус отделени шэнэ шэнэ советскэ кинофильмнүүдые саг соонь эльгээдэггүй. Тиимэһээ эндэхи киноустановко ажалшадай эрилтые ханганагүй.

Л. Алексеев.

ТОБШО СИГНАЛНУУД

Бани хүдэлмэрилнэгүй. 1951 ондо Мухаршэбэрэй аймагай Сагаан Шулуутайн сомоной «Улаан Шулуута» гэжэ томодхогдоһон колхоздо шэнэ бани баригдаһан байгаа. Теэд, мүнөө энэ бани үнинэй хүдэлмэрилнэгүй.

Б. Балганов.

Мартагдашаһан клуб. Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой клуб мүнөө мартагдашанхай. Тус клуб муу түхеэрэлгэтэй, скамейкэнүүдынь хаа хаанагүй хаягдашаһан, портредууд тооһо шоройдо дарагдашаһан байха юм.

В. Балданов.

Сергей МИХАЛКОВ

„МОСКВИЧ“ БА „ПОБЕДА“

Хоёр хүнгэн машина анха түрүүнээ
Хөөрэлдэшэбэ нэгэтэ үнэн зүрхэнһөө:
«Нүхэр, шарайш яагаа зүдэрэнхэйб!
Ногоон замаг эндэ тэндэш аһалданхай!
Хаанаһаа ерээбши!»—«Би гү? Загаһашалһанаа!..
Харюусаба «Победа» — Олзо хайгааб...
Харгыда бага бэшэ горючи һалгааб,
Даляа хухалаааб, буфераа хухалааб...
Дахяад заһабарида орохом, бүтэн газар үгы!»
«Гайхалтай юм байна! Эзэмнай нэгэн гүбэ,
Гажаржа, дураа гутажа болохогүй!
Гэмгүй һайн хүн зангаар... Зэмэлхэ үлүү бэшэ гү?—
Гэбэ «Москвич» — Ошожо ошожо би мэдэхэгүй һэн гүб!—»
«Мэдээтэйл даа. Тэрээндэ ши хайратайш! —
«Москвичта» «Победа» хэлэбэ муулартай —
Гансал адли юумэмнай гэхэдэ, хоюулаа
Глеб Кузьмичта алба хэнэбдил даа,
Теэд хэрэг гараад лэ байха: загаһашалга, агнуури —
Тэрэ бүхэндэ бил жабарта хайруулнаб, наранда шаруулнаб...
Һангайл ха юмбиб. Гамнадаггүйл намай,
Харин ши үмсынь бшууш. Гамнадаг ха юм шамай...»
Машинашье машина! Бодоод үзыш теэд!
Энэ басняграа һургаал хэлэхэ хүсэлтэйб
Үмсынгөө юумэнэй хойноһоо шэшэрээд.
Үргэн арадай зөөри тоодоггүй хүнүүдтэ!

Ородһоо Гунга Чимитов оршуулба.

тэ хүнүүд общественнэ ажадалда ехэ үүргэ дүүргэдэг юм кэ марксизм-ленинизм һургаХүдэлмэришэн анги, тэрэнэй ти болбол революционно тэмсэл гуур өөрынгөө багшанарые, ынгөө вождьнорые дэбжүүлдэг. Хүдэлмэришэн ангиин агуу ехэ кдьнор Маркс, Энгельс, Ленин, алин болбол түүхэдэ олонниитэ ад зоной ээлдэг шиидхэхы үүр- онсолон тэмдэглэдэг һэн.

Түүхэдэ субъективистскээр, нанигууд-эсернүүдэй ёһоор ханаг үзэл бодолнуудта эсэргүүсэн, ммунистическэ парти эрид шууд сэдэг.

Парти өөрынгөө кадрнуудые хүмэришэн ангида, арад зондо н сэхэ байхаар, партида, тэрэ агуу ехэ идейнүүдтэ үнэн сэхэ йхаар хүмүүжүүлдэг. «Хүдэлмэшэн ангида, тэрэнэй партида, тэнэй гүрэндэ үнэн сэхэ байгты. хадаа хэрэгтэй, һайн гээшэ. бөөр, энээниие тус тус нюурнууд интеллигентскэ тэрэ хэрэггүй, һон зүйлтэй бү худхагты», — э И. В. Сталин зааһан байна. хёолнууд, т. 13, 19-дэхи нюур).

Марксизм-ленинизмын идейнүү- р хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ нууд Коммунистическэ партидаа н сэхэ, инаг дуратай байдаг, тиингаа сэсэн мэргэн, шалгар- хүтэлбэридэ, тэрэнэй ЦК-да гэдэг байха юм. Парти болбол эн эрхим, эгээн хүндэтэй ба дүй шэл ехэтэй хүнүүдээ Центральна митедтэ эльгээдэг. ЦК-гэй ажалулгань партиин сэсэн мэргэ- е, партиин коллективнэ хүтэл- илгын угаа ехэ дүй дүршэлтэй һые харуулна.

II.

Коммунистическэ партиин зориг- лан эмхидхэдэг советскэ арад эдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай ехэ социально-экономическа хувалтануудые хэһэн байна.

Ажалшад хэдэн зуун жэлэй турша мүлжэгшэдтэ эсэргүү тэмсэл оло дахин хэдэг байгаа, зүгөөр тэрэ бүридөө ажалшад диилдэдэг һэн. Коммунистнуудай партиин хүтэлбэрилдэг имагтал манай ороной арадууд түүхэдэ эгээн түрүүшээр помещигүүдэй ба капиталистнуудай дарлалтые усадхажа, хүдэлмэришэн таряашанай засаг тогтооһон байна.

Өөрынгөө хуби заяае гартаа абажа эрхэ сүлөөтэй болоһон арад шэнэ, социалистическэ, ниитын байгуулалта байгуулаа. Энэ байгуулалта хүниие хүнэй мүлжэхэ ябадал, үйлэдбэриин анархи, экономическа кризисүүд ба ажалгүйдэлгэ гээшые мэдэдэггүй юм. Манай арад гүрэнэй шэнэ байгуулалта байгуулаа. Энэ байгуулалта хадаа гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ ажалшадай тон олоороо, эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал хангана, советскэ ороной бүхы нацануудые ахадүүгэй нэгэн бүлэ болгон жагсаагаа. Энэ хадаа бодото дээрээ арадай, социалистическэ демократизмын байгуулалта мүн.

СССР-тэ тогтоогдоһон социалистическэ байгуулалта арад зоной зохёон байгуулхы хүсэ шадалые бадаруулаа, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэхэ, олониитэ арад зоной материальна ба культурна хэмжээнэй таһалгаряагүйгөөр ургаха угаа ехэ арга боломжо олгоо.

Манай орон Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр түүхын тон богонихон болзор соо хэдэн зуун жэлэй технико-экономическа гээгдэлые усадхаа, урагшаа асари ехээр дабшаа, хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэн болоо. Промышленна хүгжэлтын мүнөөнэй хэмжээе туйлахын тулада капиталистическэ эгээн хуушанай орон — Англида 200 шахуу жэл хэрэгтэй болоһон байна. Харин советскэ орон хүдэлмэришэн ангиин үзэгдөөгүй ехэ баатаршалгын, зохёон байгуулхы эдэбхи үүсхэлэй ашаар, гадаада талаһаа доромжолгын урьһаламжануудгүйгөөр, арадуудые дээрмэдэнгүйгөөр, дарлангүйгөөр, өөрынгөө хүсөөр 13 жэл соо ороноо индустриализацилһан байна.

Капитализм хадаа буржуазна оронуудай хүдөө ажахые доройтуулан муудуулаа, олон миллион ниитэ таряашадые хооһоруулаа, үгытэй ядуу болгоо. Харин советскэ орон дотор хэдэхэн жэлэй турша соо буржуазна индивидуально-таряашадай байгуулалтаһаа социалистическэ, колхозно байгуулалтада партиин хүтэлбэреэр ороһон ябадал хангагдаа. Социалистическэ, колхозно байгуулалта хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хурдан түргэнөөр ургаха ябадал хангаа, ажалша таряашадые үгытэй ядуу байдалһаа, кулагуудай дарлалтаһаа абараа. Баян ба культурна ажабайдалаа зохёохо арга боломжонуудые ажалша таряашадта олгоо.

Партиин болон советскэ арадай угаа ехэ туйлалтануудай нэгэниинь культурна революци мүн. Культурна революци болоһоной эсэстэ бүхы ажалшадай культурна хэмжээн тон ехээр ургаа, арадай олон тоото интеллигенци байгуулагдаа.

Агуу ехэ шэнэдхэн хубилалтануудай болоһоной эсэстэ манай орон социализмын эбдэршэгүй бата хэрэм болоо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ советскэ арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр империалистическэ агрессорнүүдые үй бута сохёо, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөе, бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалаа, Европын ба Азиин арадуудые фашистска богоолшолгоһоо абараа. Сэрэгэй шэрүүн шанга шалгалтануудай үедэ Коммунистическэ парти олониитэ арад зондоо бүри дүтэ түрэл болоо.

Дайнай хойто тээхи үедэ советскэ арад Коммунистическэ партиин зохёоһон түсэбүүдые бэелүүлхэ зуураа, ажахыгаа түргөөр һэргээн бодхоогоо, экономико болон культурынгаа хүгжэлтэдэ шэнэ ехэ дэбжэлтэ туйлаа, коммунизм байгуулгые үргэнөөр ябуулаа. Коммунизм байгуулха тушаа практическа хүдэлмэреэ бэелүүлхэдээ, парти болбол КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгоно. Социализмһаа коммунизмда орголгын замууд тухай асуудалые шиидхэлгэдэ «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн И. В. Сталинай зохёол тон шухала идейнэ оруулалта болоно.

Г. М. Маленковой, Л. П. Бериин, В. М. Молотовой хэлэһэн үгэнүүд дотор найруулагдаһан манай партиин политикын гол шухала зүйлынь юуб гэхэдэ, советскэ орон дотор коммунизмые улам бүри амжалтатайгаар байгуулха бүхы шухала условинуудые хангаха, ажалшадай ажана һайн байдал тухай, манай Эхэ ороной аюулгүй байдал тухай эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго гаргаха, социалистическэ гүрэнөө саашадань бэхижүүлхэ, бүгэдэниитын эб найрамдал сахин бэхижүүлгые эрид шууд аршалан хамгаалха ябадал болоно. Советскэ хүнэй ажана һайн байдал тухай анхарал оролдолго гаргаха гээшэ манай партиин эгээн дээдэ хуули мүн.

Обществын саг үргэлжэ ургадаг материальна болон культурна эрилтэнүүдые эгээн ехээр хангаха ябадал имагтал эрхим һайн техникын үндэһэ һуури дээрэ социалистическэ үйлэдбэрилгые таһалгаряагүйгөөр ургуулха ба нарижуулха аргаар туйлагдаха байна. Промышленностиин бүхы һалбаринуудые, нэн түрүүн металлурги, машина бүтээлгэ, нүүрһэнэй, нефтяной ба химическэ промышленностиие тон ехээр саашадань хүгжөөхэ, электроэнерги үйлэдбэрилгые ехэ болгохо зорилго парти табина. Парти хадаа ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхын түлөө, продукциин өөрын үные химдаруулхын, шанарыень дээшэлүүлхын түлөө, резервнүүдые дүүрэнээр ашаглахын түлөө тэмсэлдэ олониитэ зоной зохёон байгуулхы үүсхэл оролдолгые элсүүлэн жагсаана.

Олониитэ зоной ажалай дэбжэлтые толгойлхо зуураа, парти болбол бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөе табадахи табанжэлэй түсэбэй бэелүүлэгдэхэ ба үлүүлэн дүүргэгдэхэ хэрэгтэ шэглүүлэн зорюулна. Советскэ хүнүүд табанжэлэй эсэс багта промышленна продукци үйлэдбэрилгые 1940 онойхиһоо гурба дахин ехэ болгохын түлөө тэмсэжэ байна. Капитальна барилгада угаа ехэ мүнгэ хэрэгсэлнүүд зорюулагдана, үйлэдбэриин бүхы резервнүүд элсүүлэгдэнэ. Промышленна продукциин тон шухала зүйлнүүд иимэ хэмжээтэйгээр ехэ болохо гэжэ хараалагданхай: шэрэм — 76 процентээр, булад — 62 процентээр, прокат—64 процентээр, шулуу нүүрһэ — 43 процентээр, нефть — 85 процентээр, электроэнерги—80 процентээр ургаха юм.

Парти болбол хүдөө ажахын саашанхи дэбжэлтэдэ, колхозно байгуулалтын али болохоор бэхижэлгэдэ ехэ анхарал хандуулна, ороной бүхы колхозуудай һалбаран бадарха ябадал туйлана. Колхозно байгуулалта угаа ехэ арга боломжонуудтай юм. Эдэ арга боломжонуудые хүсэд һайнаар ашаглабал, хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнэ дэбжэлтэ туйлагдаха, хүн зондо элбэг ехэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые, промышленностьда түүхэй эд тон богони болзор соо байгуулха арга олгогдохо байна.

Парти болбол хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхын, ниитын малай тоо толгойе олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ газартаряалангай ажалшадай тэмсэдэг тэмсэлые эмхидхэнэ. Ороһо тарянай валовой ургаса табанжэл соо 40—50 процентээр, малажалай продукци: мяха ба сала 80—90 процентээр, һү — 45—50 процентээр, нооһо — тухайлхада, 2—2,5 дахин ехэ болгогдохоор хараалагданхай.

Эдэ зорилгонууд колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь улам бэхижүүлхэ, колхозуудай ниитын үйлэдбэрилгые таһалгаряагүйгөөр хүгжөөхэ, хүдөө ажахые техническэ талаарнь бүри һайнаар зэбсэгжүүлхэ ябадалай үндэһөөр шиидхэгдэхэ байна.

Советскэ гүрэн хүдөө ажахыда капиталовложени улам ехээр саг үргэлжэ оруулна. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие механизацилха, агротехникын эгээл шэнэ туйлалтануудай үндэһөөр хүрьһэнэй шанар һайжаруулха тушаа ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ, мүн тэрэшэлэн хүдөө ажахын үйлэдбэриие, илангаяа ороной центральна олон хүн зонтой областьнуудта улам хүгжөөхэ зорилгоор бусад олон хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ.

Социалистическэ ажахыда байһан бүхы арга боломжонуудые болон ресурснуудые ашаглалгын, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй таһалгаряагүйгөөр ургалгын үндэһөөр парти, правительство ниитын хэрэглэлэй зүйлнүүдые нилээд ехээр гаргаха хэмжээнүүдые абана, гэр байра барилгые хэлбэришэгүйгөөр ургэдхэнэ, промышленна болон эдеэ хоолой эд товарнуудай сэнгые саг үргэлжэ химдаруулна. Социалистическэ үйлэдбэриин бүхы хэмжээгээр хүгжэһэнэй эсэстэ СССР-эй национальна доход табан жэл соо 60-һаа доошо бэшэ процентээр ехэ болохо байна. Энээнтэй дашарамдан хүдэлмэришэдэй болон албахаагшадай салин 35 процентһээ доошо бэшээр, колхознигуудай олзо доход 40 процентһээ доошо бэшээр ехэ болохо байна.

Обществын культурна ургалта коммунизмын түлөө тэмсэлдэ угаа шухала удхашанартай юм. Культурна байгуулалтын талаар шэнэ табанжэлдэ хэдэ хэдэн шухала хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаба.

Табанжэлэй эсэс багта республикын столицануудта, республиканска

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай ажабайдалда ба ажал-ябуулгада зорюулагдаһан выставкэ

ВАРШАВА, июниин 9. (ТАСС). Польско Арадай Республикын ажалшад Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай ажабайдалда ба революционно ажал-ябуулгада зорюулагдан Варшавада национальна музей соо майн 5-да нээгдэһэн выставкые ехээр һонирхоно. Тус выставкые 40 мянга гаран хүн хараба. Польско столицын ажалшадһаа гадна, Польшын элдэб олон районуудһаа хүдэлмэришэд, таряашад, һурагшад выставкэдэ экскурсяар ерэнэ.

Марксизм-ленинизмын агууехэ идейнүүдые Соведүүдэй орондо бэелүүлгэ тухай документальна фильмнүүд выставкын зал соо харуулагдана.

Культурна холбооной индийско-советскэ общество Калькуттада байгуулагдаа

ДЕЛИ, июниин 10. (ТАСС). Нютагай прогрессивнэ олониитын үүсхэлээр, Калькуттада культурна холбооной индийско-советскэ общество байгуулагдаа. «Нейшнл Геральд» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, индийскэ элитэ эрдэмтэ парламентын гэшүүн д-р Мегнад Саха общиествын официальна нээлгэ дээрэ амаршалгын үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ: «Советскэ Союз богони болзорой турша дотор наукын, искусствын ба литературын талаар элитэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Советскэ Союз хүн түрэлтэнэй аша туһада байгаалиин ресурснуудые элсүүлээ, тиихэдээ гадаадын гүрэнүүдһээ ямаршье туһаламжа абаагүй».

Советско-иранска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

ТЕГЕРАН, июниин 12. (ТАСС). ССР Союзһаа Иранда байгаа Худалдаа наймаанай Түлөөлгэтэ зурганай ба Иранай Национальна экономикын министерствын хоорондо хани барисаата харилсан ойлголсолгын оршон байдалда болоһон хэлсээнүүдэй ашаар, ээлжээтэ жэлэй үедэ СССР-һээ Иранда ба Иранһаа СССР-тэ товарнуудые үгэлсэхэ тухай бэшэгүүдые ССР Союзһаа Иранда байгаа Худалдаа наймаанай Түлөөлэгшэ М. И. Кузнецов ба Иранай национальна экономикын Министр Ахави гэгшэд хоорондоо энэ оной июниин 10-да Тегеранда андалдан абалсаба.

Дээрэ дурсагдаһан үе соо хоорондоо товарнуудые абалсаха тухай баталагдаһан хэлсээн үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулхада СССР-эй ба Иранай хоорондохи эд товарай эрьесые пилээд ехэ болгохо гэжэ хараална, советско-иранска худалдаа наймаанда заншал болоһон товарнуудые оруулалсана.

Италидахи парламентска һунгалта тушаа

НЬЮ-ЙОРК, июниин 10. (ТАСС). «Нью-Йорк Таймс» ба «Дейли Ньюс» газетэнүүд Италидахи һунгалтын дүнгүүд тушаа ехээр һанаагаа зобоно. Римһээ эльгээһэн мэдээсэл соогоо, «Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондент Чианфарра иигэжэ ехээр гомодоно: Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр Италида 3 миллиард гаран долларой туһаламжые Холбоото Штадуудай үзүүлһэн болобошье, Италидахи һунгалтын дүнгүүд Вашингтоной найдабарие харюулаагүй». «Гурбан игальянец бүхэнэй нэгэниинь тон зүүнэй партинуудай түлөө голосовалба» гэжэ тэрэ бэшэнэ.

Маршаллай түсэбэй үндэһөөр ба аюулгүй байдалые харилсан хангаха управленеэр дамжуулан Холбоото Штадууд һүүлэй табан жэлэй турша дотор Италида 6 миллиард шахуу доллар хэмжээтэй экономическа ба сэрэгэй элдэб янзын туһаламжа үзүүлһэн байна гэжэ «Дейли Ньюс» газетэ редакционно статья соогоо баталан бэшэнэ. Энэ ехэ мүнгөөр туһалһан болобошье, «коммунистнууд һунгалтын үедэ үгтэһэн бүхы голосуудай гурбанай нэгэ хубиие шахуу абаба. Энэнь 1948 онойхидо орходоо ехэ байна», тиимэһээ Италида депутадуудай палатада де Гасперин хиналта тогтоожо шадаха байһаниинь һэжэгтэй байна.

«Холбоото Штадууд болбол ханинар ба союзнигуудые мүнгөөр худалдан абахые һэдэдэг бүхы политикаяа гүйсэд шэнээр хаража үзэхэ ёһотой» гэжэ газетэ түгэсхэлдөө бэшэнэ.

Иранска хүдэлмэришэдэй илалта

ТЕГЕРАН, июниин 11. (ТАСС). «Ранги-Кяман» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Иезд городтохи «Херати», «Эгбаль» ба «Дерахшан» гэжэ фабрикануудай хүдэлмэришэдэй 10 үдэрэй забастовко хүдэлмэришэдэй илалтаар дүүрэбэ. Тэдэнэр өөһэдынгөө табиһан эрилгэнүүдые хангуулха болобо.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июниин 12. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр фронт дээрэ ямаршье хубилалтанууд болоогүй гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд дайсанай 2 самолёт унагаажа, 5 самолёдыень гэмтээбэ.

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүд

ПЕКИН, июниин 12. (ТАСС). Кэсонһоо Синьхуа агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша корейско-хитадай делегаци мүнөөдэр коммюнике толилоо, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Июниин 12-то хоёр талын хоёр бүлэг штабной офицернүүд хаагдамал заседанинуудые хэбэ. Хоёр бүлэг штабной офицернүүдэй заседанинууд июниин 13-най үглөөнэй 11 часта үргэлжэлүүлэгдэхэ байна.

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүд тушаа

ПЕКИН, июниин 12. (ТАСС). Хитадай Арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министерство сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга тухай хэлсээнэй буулгабаринуудые Пекиндэхи нейтральна табанороной — Польшын, Чехословакиин, Швециин, Швейцариин ба Индиин дипломатическа түлөөлэлгэтэ зургануудта июниин 8-най үдэр эльгээбэ, энэнь хэлсээндэ хараалагдаһанай ёһоор, репатриацилга тушаа нейтральна комиссида тэдэнэй хабаадалгада хамаатай байна.

Үсэгэлдэр гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Чжан Хань-Фу Чехословакиин, Индиин ба Швециин посолнуудтай, Швейцариин посланнигтай ба Польшын хэрэгүүдые саг зуура эрхилхэ этигэмжэтэй уулзажа, тэдээндэ иигэжэ мэдээсэбэ: Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша корейско-хитадай делегаци ба Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин делегаци хадаа репатриацилга тушаа нейтральна комиссида хабаадагша табан оронуудта хоёр талаһаа уряал эльгээхэ гэһэн хэлсээе июниин 10-да туйлаба; даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай делегаци болбол сэрэгэй пленэйхидые репатриацилга тухай хэлсээнэй заабаринуудтай зохилдуулан, репатриацилга тушаа нейтральна комиссиин хүдэлмэридэ хабаадаха зүбшөөлөө үгэхэ гэһэн гуйлтатайгаар Хитадай Арадай Республикын правительстваар дамжуулан Польшодо, Чехословакида, Швецидэ, Швейцарида ба Индидэ тусхай уряал эльгээхые хүсэнэ, тус делегаци хадаа эдэ оронуудай правительствонуудай шиидхэбэри тухай тэрээндэ мэдээсэхые тэрэшэлэн хүсэнэ. Дурсагдаһан табан ороной посолнууд, посланник ба хэрэгүүдые эрхилхэ этигэмжэтэ хадаа энээниие өөһэдынгөө правительствонуудай мэдээндэ дары хүргэхэбди гэжэ мэдүүлбэ.

ВАРШАВА, июниин 12. (ТАСС). Польшын хэблэлэй агентство иигэжэ дамжуулна:

Польско Арадай Республикын правительство хадаа Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнэй проектээр хараалагдаһан органуудта өөрынгөө түлөөлэгшэдые эльгээхые зүбшөөбэ. Польша хадаа Корейдэ шуһа адхаралгые түргэнөөр зогсоохо перспективэнүүдые ханалтайгаар һайшаана, корейскэ конфликтые эбэй ёһоор шиидхэлгэдэ өөрынгөө талаһаа туһалхаар бэлэн байна.

Үнэшэрһэн үхибүүд тухай корейскэ арадай анхарал оролдолго

ПХЕНЬЯН, июниин 11. (ТАСС). Дайсанай бомбодолгын үедэ эхэ эсэгээ гээһэн үхибүүд Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада ехэ анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэй.

Олон зуугаад корейскэ бүлэнэр республикын үнэшэрһэн бага гражданинуудые хүмүүжүүлхээ абажа, тэдэнэй түрэлхидыень һэлгэнэ. Мүнөө гансахан Канвон провинцида корейскэ 450 гаран эхэнэрнүүд дайнай үедэ үнэшэрһэн үхибүүдые хүмүүжүүлнэ. Провинциин эхэнэрнүүд, патриотканууд эхэ эсэгэгүй 700 гаран хүбүүд, басагадые хүмүүжүүлнэ. Таряаша эхэнэр Ким Сен Хэ ба албахаагшын һамган Дим До Бок тус бүри 4 үхибүүдые үргэжэ абаба.

Үнэшэрһэн үхибүүдые хүмүүжүүлжэ байгаа бүлэнэртэ гүрэн материальна ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

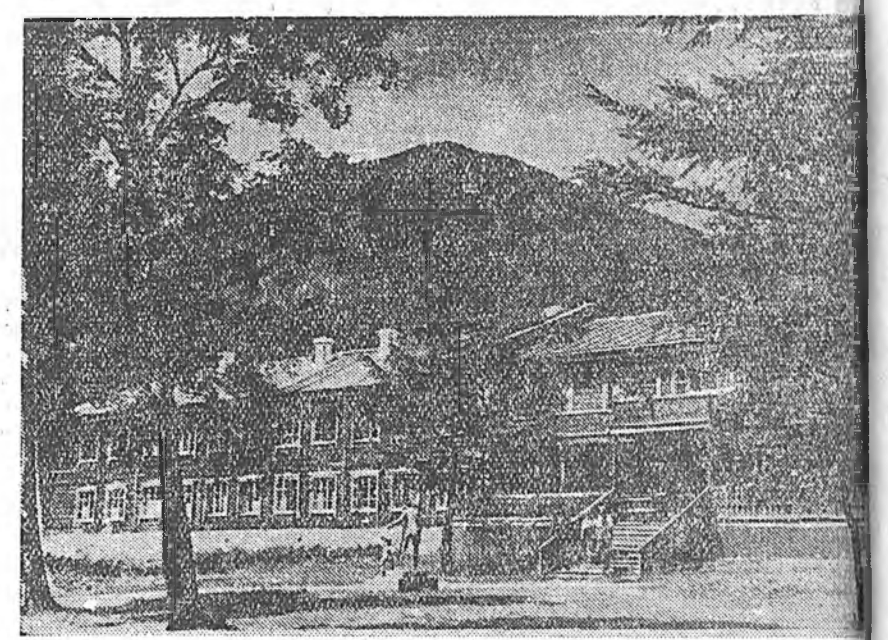

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Аршан» курортын главна корпус. М. Минеевэй фото.

Курорт „Аршан"

«Аршан» курорт мэдээжэ болоһоор үнинэй. Харин үнгэрэгшэ зуун жэлэй эхиндэ Де-Гениг-Михелис Аршан тухай литературада тон түрүүшынхеэ бэшээ һэн. Удаань докторнууд нүхэд Михайлов, Жинкина гэгшэд энэ Аршаниие шэнжэлжэ, тэрээн тухай бүри тодорхой тобшололнуудые хэһэн байна.

Гансал Октябрьска социалистическэ революциин һүүлээр Аршанай эмнэлгын уһан ба үзэсхэлэнтэ һайхан байгаали хүсэд дүүрэн ашаглагдадаг болоо. Мүнөө тэндэ уһанай ба физиокабинедүүд, курзал, главна корпус ба олон байрын дачанууд хүдэлмэрилнэ. Иигэжэ энэ курорт нэгэ доро 350 хүниие амаруулха арга боломжотой болонхой.

Курортын гол баялиг—минеральна уһан болоно. Тэндэ хамта дээрээ 9 булагууд бии юм. Тэдэнэй 4-ниинь ашаглагдадаг. Эдэ булагуудһаа хамта дээрээ сүүдхэ соо[...] 155,5 мянган литр эмнэлгын уһ[...] бурьялан гарана.

Мүн эмнэлгын уһанһаа гадна вр[...]чебнэ 6 кабинедтэй поликлини[...] 12 ваннатай ванна корпус хүдэл[...]рилнэ.

1951 онһоо хойшо энэ курорт[...] хэреэн жэлдэ хүдэлмэрилдэг б[...]лонхой. Хотын ба доторой үбшэн[...] эндэ олоороо ерэжэ эмнүүлдэг [...] Жэшээлхэдэ, 1951 ондо тус курор[...] 1240 хүн амарһан байгаа һаа, 1[...] ондо 2054 хүн амарһан байха [...]

«Аршан» курорт манай респуб[...]каһаа гадна бусад областьнууд[...] мэдээжэ болонхой. Иркутск, [...]тын, Новосибирскэ областьнуу[...]һаа, Якутска АССР-һээ, Алтай[...] хизаарһаа хүн зон олоороо ер[...] амардаг болонхой.

Текстнь А. Булгатовай, фотонь М. Минеевэй.

РСФСР-эй түрүү һууриин түлөө

Мэргэн буудалгаар РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улан-Удэдэ дүрбэн үдэрэй туршада болобо. Энэ мүрысөөндэ Читын областиин ба Бурят-Монголой АССР-эй ДОСААФ-эй командануд хабаадалсаба.

Һонирхолтой энэ мүрысөөнэй удаа манай республикын мэргэн буудагшадай комплексно команда түрүү һуури, читынхид хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Сэрэгэй винтовкоор буудалгаар мүрысөөндэ Ильин (Чита) абажа боломоор 600 очкоһоо 455 очкотой боложо, нэгэдэхи һуури, Бурднев ба Кузнецов (БМАССР) гэгшэд хоёрдохи ба гурбадахи һууринуудые эзэлээ. Багакалиберна винтовкоор буудагшадай дундаһаа Бурят-Монголой түлөөлэгшэ Шавейко амжалта туйлаа. Энэ нүхэр 600 очкоһоо 521 очко абаһан байна. Кузнецов (БМАССР)—хоёрдохи, Кириллов (Чита) гурбадахи һууринууд гараа.

Мүн энэ винтовкоор буудаһ[...] Жукова (БМАССР) 600-һаа [...] очко абажа, эхэнэрнүүдэй ду[...] шалгарба.

Багакалиберна винтовкоор 50 [...] 100 метртэ буудалган болоо. Э[...] мүрысөөндэ түрүүшын гурбан һу[...]ринуудые манай республикын мэ[...]гэн буудагшад Кузнецов, Бадма[...] ба Рябов гэгшэд эзэлһэн байна.

Наганаар буудагшадай ду[...] Кузнецов (БМАССР) түрүү һу[...] эзэлээ.

Снайпернуудай дундаһаа Кири[...]лов (Чита) түрүү һуури, Бадма[...] (БМАССР) хоёрдохи һуури эзэ[...]бэд.

А. Игумнов.

Коммунистическэ парти—советскэ арадай залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн мүн

(Түгэсхэлынь)

мэдэлэй городуудта, областной, хизаарай болон тон томо промышленна центрнүүдтэ долоон жэлэй һуралсалһаа бүгэдэниитын дунда һуралсалда орожо дүүргэгдэхэ ябадал хараалагданхай. Бусад городуудта болон хүдөө нютагуудта бүгэдэниитын дунда һуралсалые удаадахи табанжэл соо бүрин бэелүүлхэ условинууд бэлэдхэгдэжэ байна.

Наукын бүхы талаараа хүгжэхэ, советскэ культурын тон шухала, таһаршагүй хубинь бологшо литература ба искусствын бүри ехээр дэбжэхэ условинууд советскэ орон дотор сүм байгуулагданхай. Олонациональна манай гүрэн дотор формоороо национальна, удхаараа социалистическэ шэнэ культура амжалтатайгаар хүгжэнэ.

Коммунистическэ партиин дотоодын политикын үндэһэ һууринь хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай хоорондохи эбдэршэгүй бата союз, манай ороной арадуудай хоорондохи ахадүүгэй хани барисаан ба харилсан ажаллалга болоно.

Арадуудай нэгэдэлые, хани барисаае парти нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр хамгаалдаг, ушарынь арадуудай хоорондоо хани барисаатай байгаал сагта бидэндэ ямаршье дайсад аюултай бэшэ юм. Парти хадаа национализмын ба космополитизмын алибаа үзэгдэлнүүдтэ эсэргүүсэн, ленинско-сталинска национальна политикые эбдэхэ ба хазагайруулха ябадалда эсэргүүсэн хайра гамгүйгөөр тэмсэдэг, манай ороной ажалшадые арадуудай хани барисаагай идеологиин үзэлөөр, пролетарска интернационализмын ба советскэ патриотизмын үзэлөөр хүмүүжүүлдэг байха юм.

Коммунизмын түлөө тэмсэдэг тэмсэлэймнай гол зэбсэгынь советскэ гүрэн болоно. Парти хадаа советскэ гүрэниие бэхижүүлхэ, социалистическэ демократизмын принципүүдые эрид шууд бэелүүлхэ, социалистическэ хуули ба эрхэ сахиха журамые батадхаха, гүрэнэй аппарадые нарижуулха ба һайжаруулха тушаа эсэшэ сусашагүйгөөр оролдодог. Һүүлэй үедэ гүрэнэй центральна аппарадые шэнэдхэн эмхидхэһэн ябадал аппарадай хүдэлмэриие һайжаруулха, аппарадые олониитэ зондо дүтэ болгохо, ажахын болон культурна байгуулалта хүтэлбэрилгые бүри тодорхой һайн, оперативна, мэргэжэлтэй болгохо хэрэгтэ зорюулагданхай.

Советскэ гүрэн хадаа эб найрамдал сахин хамгаалха ба бэхижүүлхэ политика, дай бэлэдхэлгэдэ ба һүжэрөөлгэдэ эсэргүү тэмсэлэй политика, уласхоорондын харилсаа ябуулгын ба бүхы оронуудтай хэрэгэй холбоо хүгжөөхэ политика бэелүүлнэ. Хоорондоо тад ондоо системэнүүдэй зэргэлээд амгалан ёһоор байжа шадаха арга боломжонууд тухай ленинско-сталинска заабариие эшэ үндэһэ болгохо зуураа, Советскэ правительство хадаа оронуудай хоорондоо хэлсээ баталжа амгалан ёһоор шиидхэжэ шадахагүй уласхоорондын проблемэнүүд үгы юм гэжэ тоолоно.

Советскэ гүрэнэй эб найрамдалда дуратай гадаадын политика советскэ арадай интересүүдһээ гадна, мүн бусад бүхы арадуудай интересүүдтэй тааралдана, энэ политикые бүхы оронуудай ажалшад һайшаан дэмжэнэ. Шэнэ дайнай аюулда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлэймнай түшэг тулгуури ба этигэл найдабари мүн гэжэ СССР-ые бүхы арадууд тоолоно.

Арадуудай угаа ехэ туйлалта бологшо эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериие хамгаалха ба бэхижүүлхэ, бусад оронуудай ажалшад советскэ арад хоёрой хоорондохи хани ёһоной холбоое, агууехэ хитад арадтай, арадай демократиин бүхы оронуудай ажалшадтай хэтэ мүнхэ ба бата бэхи хани барисаагаа эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ хэрэгые парти өөрынгөө уялга гэжэ тоолоно.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти коммунизмын түлөө тэмсэлдээ амжалтануудые туйлажа, дэлхэйн сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй ударна бригада гэһэн алдар солотой болоо.

III.

Коммунизм хадаа партиин зоригжуулан эмхидхэдэг олониитэ арад зоной ушар ёһоо мэдэжэ үүсхэлтэйгээр ажаллаһанай эсэстэ бии болодог. Манай парти советскэ арадай зохёон байгуулхы хүсэ ехэтэ эршэ шадалые агууехэ уг зорилгын түлөө—коммунизмын илан мандахын түлөө бадаруулан хүгжөөнэ.

Коммунистическэ байгуулалтын ушар байдалда парти эмхидхэлэй болон политическэ хүтэлбэриингөө хэмжээе улам дээшэнь үргэнэ, өөрынгөө зэргэнүүдэй дайшалхы шадабариие, бата нэгэдэлые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлнэ.

Партийна зэргэнүүдэй булад нэгэдэл, нигта жагсаал хадаа партиин хүсэ шадалай гол шухала услови мүн. Парти энэ нэгэдэлые ленинизмын бүхы дайсадта эсэргүү—меньшевигүүдтэ, троцкистнуудта, бухаринецуудта, буржуазно-националистнуудта эсэргүү шэрүүн шанга тэмсэл соогуур батадхаа. Парти өөрынгөө зэргэнүүдэй нэгэдэлые нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр хамгаалдаг, арад зонтой таһаршагүй холбоогоо улам бүри бэхижүүлдэг.

Манай партийна болон гүрэнэй хүтэлбэриин хүсэниинь энээнэй коллективнэ, бата нигта жагсаалтай байдаг ябадал болоно. Эгээн дээдэ тус принципые угаа нарииаар сахиха гээшэ ороноо зүбөөр хүтэлбэрилгын бата найдабари мүн гэжэ парти тоолоно.

Коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада парти эмхидхэлэй болон идейно-политическэ хүдэлмэриин бүхы формонуудые хэрэглэнэ, ажалшадай олониитын организацинууд болохо Соведүүдэй, профсоюзуудай, комсомол болон бусадай—ажал-ябуулгаяа улам бүри эдэбхитэй болгохыень, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые бүри олоор хабаадуулхыень үдэр бүри оролдоно.

Коммунистическэ парти новаторнуудай ба общественные шэнэдхэн байгуулагшадай парти мүн тулада бүхы шэнэ, түрүү юумые дэмжэдэг, шүүмжэлэлэй ба өөрыгөө шүүмжэлгын хүсэ ехэтэ зэбсэгые хэрэглэнэ, бүхы гээгдэнги юумэнүүдтэ эсэргүүгээр эрид шууд тэмсэдэг юм. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ хадаа кадрнуудые хүмүүжүүлхэ тусгаар, коммунистическэ метод, партиин удха шэнжэтэй, революционно үзэлтэй нигта холбоотой хододоо хэрэглэгдэдэг зэбсэгынь мүн.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ хадаа дутагдалнуудые элирүүлгэдэ, оһол назагай байдаг һанал бодолтой, хүдэлмэриингөө амжалтануудаар һанаагаа амардаг үзэгдэлтэй тэмсэлгэдэ хэрэглэгдэнэ. Манай партиин хүсэниинь юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа шүүмжэлэлһээ айдаггүй, дутагдалнуудаа шүүмжэлхэдээ, улам урагшаа дабшаха эршэ хүсэтэй болодог юм.

Парти болбол өөрынгөө зэргэнүүдэй дайшалхы шадабариие һайжаруулхын, советскэ общиествын ажабайдалда ээлдэг хүтэлбэрилхы үүргэеэ дээшэлүүлхын тулада партии доторой демократиие али болохоор дэлгэрүүлдэг, партийна болон гүрэнэй журамые бэхижүүлдэг, кадрнуудые зүбөөр шэлэн олохо, гүйсэдхэлые шалгаха хэрэгые хангадаг, идеологическа хүдэлмэри шангадхадаг байна.

Идеологическа хүдэлмэриие сэгнэдэггүй хорото ябадалда эрид шууд эсэс табиха, партиин болон гүрэнэй бүхы һалбаринуудта ехэ хүдэлмэриие шангадхаха, марксизмда харша идеологиин али бүхы үзэгдэлнүүдые эсэшэ сусашагүйгөөр элишэлхэ ябадал парти эринэ. Социалистическэ культурые хүгжөөн дэбжээхэ, идейно-политическэ нүлөө үзүүлдэг бүхы аргануудые, манай пропаганда, агитаци, хэблэлые коммунистнуудай идеологическа бэлэдхэл һайжаруулгада, хүдэлмэришэдэй, таряашадай, интеллигенциин политическэ һэрэмжые ба ушар ёһо мэдэрэлгые дээшэлүүлгэдэ зорюулха шухала. Партиин идеологическа хүдэлмэринь хүн[...]дэй ухаан бодолдохи капитализм[...] үлэгдэлнүүдые усадхаха, гүрэн[...] интересүүдэй түлөө анхарал ор[...]долго гаргаха үзэлөөр, дотоодын [...] гадаадын дайсадта эсэргүү тэмс[...]дээ эбсэшэгүй ба тэсэмгэй ша[...] байха үзэлөөр, манай хэрэгэй бү[...]рин илалтада этигэн найдаха үз[...]лөөр ажалшадые хүмүүжүүлхэ [...]рэгтэ зорюулагданхай.

Парти болбол шэнэ зорилгонуу[...]тай зохилдуулан хүдэлмэриингө[...] эмхидхэлэй формонуудые нарижу[...]лан һайжаруулдаг байха ю[...] Энэнь XIX съезд дээрэ абта[...] партиин хубилгагдаһан Устав д[...]тор харагдана. Партиин Устав бо[...] бол партиин зэргэнүүдэй дайшал[...] шадабариие дээшэлүүлхэ, парти[...]на журамые бэхижүүлхэ, комму[...]нистнуудай эдэбхи үүсхэлые хү[...]жөөхэ зорилготой.

Түүхэтэ зорилгонуудаа бэелүү[...]хын тулада парти олонтоото кадр[...]нуудтай юм. Эдэ кадрнуудынь по[...]литическэ болон эмхидхэлэй хүтэл[...]бэриин мэргэжэлые шудалһан[...] марксизм-ленинизмын үзэлөөр хү[...]мүүжүүлэгдэһэн, арад зонтой[...] нигта холбоотой, арадай зохёо[...] байгуулха агууехэ ажал-ябуулга[...] толгойлхо шадабаритай байха юм.

Өөрынгөө зэргэнүүдэй бата нэг[...]дэлтэй байдаг дээрэһээ хүсэтэ[...] олониитэ зонтой таһаршагүй хол[...]боотой манай парти советскэ ара[...]дые коммунизм тээшэ замаар бат[...] найдамтайгаар хүтэлнэ. Түрэл Ком[...]мунистическэ партидаа, Советск[...] правительстводаа гүнзэгы ехэ[...] этигэдэг, манай арад социалист[...]ческэ Эхэ оронойнгоо саашад[...] һалбаран бадархын түлөө тэмсэ[...]

(1953 оной июниин 10-[...] «Правдаһаа»).

Редакторай орлогшо Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23. заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта, промышленности— 4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров— 16.

Н—00557. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.